

MESERIASUL AZ IPAROS DER GEWERBETREIBENDE MUNKAADÓK LAPJA

Erdély és Bánság kis- és középipar-
sainak hetilapja. — Az Ipartestületek
Szövetsége, az aradi Iparos Ötthon, az
Ipari Szindikátusok, a Romániai Epi-
tómesterek Szövetsége és a Timisoarai
Vendéglősök és Kávésok Ipartestülete
hivatalos lapja. Egyesülve a timisoara
„Az Iparos”-sal és a „Fodrász Ujság”-
gal

„Tiszteld a tisztos
ipart!”

Fundamente juridice ale legis- lației noastre industriale

de N. ARCADIAN

Inginer în Ministerul Industrial

Natura drepturilor indus- triale.

Cronologia industrială a țării noastre, ne arată că în materie de politică industrială, din timpurile destul de îndepărtate ale apariției primelor fabrici în Țările Române, ele luau ființă la adăpostul protecțiunii personale a Domniei. În dorința lor de a vedea prințând pe pământul țării primele înghetări industriale menite a satisface trebuințele proprii de atunci, Domnii Principatelor noastre mergeau cu sollicitudinea lor deosebită pentru ocrotirea și încurajarea înființării chercanelor, numele turcesc de atunci al fabricilor, până la a le asigura desvoltarea da adăpostul unui monopol (apalto) dat prin pitac domnesc pe întreaga țară sau numai pentru anumite localități.

Această bună tradițiune, o găsim întrea-gă cu excepția ideologiei industrofobe care ne-a deformat mult timp armonia sistemului de echilibru al economiei noastre naționale, atât în conduita Vechiului Begat, care ne-a dat exemplul faptic al acelei frumose poli-tici industriale precisă și de continuitate din toată perioada dintre 1886 și 1916, cât și du-pă războiu, cu un impuls în plus, dat de a-portul industrial al noilor provincii.

Astăzi, industrializarea noastră, așa cum arată d. George Strat într'un articol prece-dent din Excelsior „nu este numai o concep-țiune ideologică a priori, nu este numai o preocupare de apărare a tritoriului sau de formare și întărire a unui capitalism națio-nal; ea este necesară în primul rând pentru salvarea țărănimii noastre ca și pentru liniș-tea și normala desvoltare a statului însuși. Industrializarea țării devine astfel un impe-rativ categoric comandat de însăși presi-nea fenomenului demografic ca și de sensul evoluției economice din lumea întreagă”. Nu-mai că modalitățile sub care activează își va trebui să activeze industria nu mai pot fi a-celea ale liberalismului economic. Nimic mai a-devărat, decât concluzia cu care tot în ziarul Excelsior, d. Mircea Vulcănescu își încheie ar-ticolul — comentariu la acela al d-lui Strat: „eco-nomia românească se îndreaptă spre o fază de concentrare, și care depărtează tendințele evoluției noastre economice de căile clasice ale liberalismului”.

Prin natura sa, industria având a sa-tisface pe lângă interesele particulare ale cel-lor ce o exploatează și interesele muncii și ca-pitalului „societății” românești, în așa de lar-gă măsură încadrate în sistemul ei de pro-ducție, și ca o condiție superioară chiar in-teresele noastre naționale, industria este che-mată a îndeplini o adevărată funcțiune so-cială. Deși activează sub formă juridică de proprietate individuală, structural are un rol public de primul ordin ce urcă până la planul superior al interesului apărării naționale. Funcțiunea industriei, sinonimă cu viața eco-nomică superioară, nu poate rămâne decât apanajul interesului general național. Rapo-r-

(Continuare la pag. 6.)

Elkészült a hazai ipar paragrafus-börtöne . . .

Mit tartalmaz az új iparpártolási törvénytervezet

Majdnem kizárólagos jogot biztosít az új törvénytervezet új gyárak felállításánál, ipari kedvezmények megadásánál és a kartellek szabályozásánál az iparügyi és kereskedelmi miniszteriumnak. — Tizenkét évi záros időtartamra akarják életbe léptetni az új törvényt

Irányított ipari termelés jegyében készült az új iparpártolási törvény tervezete

Az ipartörvény megalkotását tudvalevőleg az tette szükségessé, hogy az 1912. óta érvényben levő iparpártolási törvény ama része, amely a külföldi nyersanyaggal dolgozó vállalatok iparpár-tolási kedvezményeit szabályozza, lejárt és ezeket a kedvezményeket három ízben csak ideiglenesen hosszabbította meg egy-egy évre a kormány.

A kereskedelmi és iparügyi miniszterium ál-tal kiküldött Gh. Leon professor iparügyi almi-niszter elnöke alatt működő bizottság által el-készített törvénytervezet sorrendben a negyedik. Az első törvénytervezetet Manoilescu Mihály ké-szítette el 1932-ben, azonban ez a törvénytervezet épugy, mint a Vasilescu-Karpen-féle tervezet és később a Lugojeanu-féle tervezet, nem került tör-vényhozó házak elé.

Milyen iparvállalatokat érdemesít törvényes kedvezményekre az új ipartörvény tervezete?

1. §. Az állam a meglevő vagy ezután felállít-
tandó gyáraknak a jelen törvényben megjelölt
feltételek mellett adja meg a törvényben előírt
kedvezményeket.

2. § A jelen törvény értelmében gyárnak te-
kintendő minden olyan egyéni vagy társas vállá-
lat, amely valamely nyersanyagot vagy félgyárt-
mányt az átalakítással növelt kereskedelmi értékű
termékké alakít át és megfelel az alábbi feltéte-
lek egyikének:

a) Az ipari termelés céljából legalább tíz ló-
erős bármilyen motor által meghajtott gépeket
használ.

b) A technikai és adminisztratív személyze-
ten felül naponként átlag ipari termelés céljai-
ra legalább husz munkást foglalkoztat.

3. §. Kézművesek (kisiparosok), akik legalább
öt segédet vagy mestert foglalkoztatnak, kézmű-
ves szövetségi társaságok legalább 100.000 lei
befizetett tőkével, amelyek legalább tíz munkást
vagy társtagot foglalkoztatnak, valamint falusi
szövetkezeti társaságok és oly vállalatok, amelyek
akár az üzemben, akár lakáson a háziiparban 20
munkást foglalkoztatnak, elnyerhetik a jelen tör-
vény kedvezményeit, ha megfelelnek a következő
cikk feltételeinek.

4. §. Azok a vállalatok, amelyek megfelelnek a
jelen törvény 2. és 3. cikkében előírt feltételeknek,

Az új ipartörvénytervezet, épugy, mint az
előző három, az irányított ipari termelés és az ál-
lami beavatkozás jegyében készült és épen ezért
a tervezet érdekelt ipari körökben súlyos kifo-
gásokra adott alkalmat. Valószínűnek látszik, így,
hogy a tervezeten még jelentős módosításokat fog-
nak eszközölni, amíg a parlament elé kerül, való-
színűleg az őszi ülésszakban. Az Ugir központi vá-
lasztmánya bizottságot is küldött ki a tervezettel
szemben felmerült kifogások letárgyalására, ille-
tőleg a vonatkozó memorandumot rövidesen a ke-
reskedelmi és iparügyi miniszter elé terjeszti.

A kereskedelemügyi és iparügyi miniszte-
rium által delegált bizottság tervezete a következő
intézkedéseket tartalmazza:

a törvény kedvezményeit élvezhetik, ha az alanti
csoportok egyikébe tartoznak:

1. Iparvállalatok, amelyek legalább 75 száza-
lékban belföldi nyersanyagot használnak és ame-
lyek fejlesztés céljából állami támogatásra szo-
rnak.

2. Iparvállalatok, amelyek termelésüknek leg-
alább 30 százalékát exportálják.

3. Iparvállalatok, amelyek külföldi nyersanya-
gokat és félgyártmányokat pótolhatnak.

4. Villamosüzemek, gép-, motor- és mindenfé-
le kazángyárak.

5. Vasipari vállalatok (kohóművek), stb.

6. Hajógyárak, új mozdony-, vasuti kocsi-,
repülőgép-, automobil- és bármilyen szállítóesz-
közgyárak.

7. Fegyver-, munició-, hadianyag- és gázgyá-
rak, továbbá azok, amelyek a nemzetvédelemhez
közvetlenül szükséges cikkeket állítják elő.

Azokat az ipari szakmákat, amelyek a jelen
cikk 1—6. pontjai alá tartoznak, a kereskedelmi
és iparügyi miniszterium állapítja meg. A 7. pont
alá tartozó gyárakat a nagyvezérkar javaslata
alapján határozzák meg.

6. §. Az ipartörvény kedvezményeinek enge-
délyezése céljából a kérések az illetékes iparfel-
ügyelőségek útján nyújtandók be a kereskedelmi

minisztériumba és ugyanazokat az adatokat kell tartalmazniuk, mint a gyár működési engedélyére vonatkozó kérésnek.

A törvény kedvezményeit a minisztertanács adja meg az iparügyi minisztérium javaslata és

az ipari bizottság véleményezése alapján.

6. §. A jelen törvény kedvezményei 12 évre adhatók meg. A határidő a minisztertanács jegyzőkönyv keltétől számítandó, azonban nem haladhatja meg az 1947. december 31-i időpontot.

Melyek azok a kedvezmények, amiket a törvény a kedvezményezett iparvállalatoknak biztosít

7. §. A jelen törvény kedvezményei teljesen vagy részben megadhatók, az illető iparág fontossága szerint.

Az ipari szakmákat ebből a szempontból minden évben minisztertanács jegyzőkönyv állapítja meg az ipari bizottság véleményezése, a 4. §. 7. pontjában szereplő iparágakra vonatkozólag pedig a nagyvezérkar véleménye alapján.

A megadható kedvezmények a következők:

1. Behozatali vámmentesség gépekre és gépalkatrészekre úgy a gyár felállítására, mint működése idején, továbbá gépkicserések, kiegészítések vagy pótlások esetén, ha azok idejében nem szerezhetők be belföldi gyáraktól a gyáros által bejelentett szabadalom és minőség szerint, vagy pedig, ha ezek a gépek és gépalkatrészek belföldi hasonló gyártmányokkal nem helyettesíthetők.

2. A vámok letétbehelyezése a visszaexportálásig mindazokra az eszközökre, készülékekre, gépekre és szerszámokra, amelyek a gyár felállításához szükségesek és csak ideiglenesen importáltak a berendezés céljából.

3. Kizárólag ipari célokra só eladása a Monopol részéről önköltségi áron.

4. Azok a gyárak, amelyek mezőgazdasági vagy agrárnyersanyagot vagy pedig romániai talajból vagy alutalajból termelt nyersanyagot dolgoznak fel, az esetben, ha termékeiket exportálják, kérhetik aránylagosan az importált nyersanyagok után fizetett behozatali vámok visszatérítését. Hasonlóképpen visszatérítendő az exportált áruk után fizetett fogyasztási adók is.

5. Ötvenszázalékos fuvardíjkedvezmény a CFR, SMR, NFR részéről a szállított anyagokra, gépekre, gépalkatrészekre és készülékekre, amelyek a gyár felállításához és felépítéséhez szükségesek.

6. A CFR szállítási tarifájában megjelölt Tarif de statiumi kedvezményes tarifája a készgyártmányokra.

7. Bármilyen községi és megyei építkezési illeték alól való mentesség a gyár személyzete részére építendő lakásokra vonatkozólag, ha ezek az épületek a gyár tulajdonát képezik továbbá az építkezésekhez szükséges anyagokra vonatkozólag.

8. Elsőbbségi jog a közszállításon, amelyet az államszámviteli törvény ír elő.

9. Behozatali vámmentesség azokra a nyersanyagokra, amelyek az országban elegendő mennyiségben nem találhatók, továbbá félgyártmányokra, vagy akár kész szabadalmazott árukra, amelyek a hajógyáraknak, valamint a nemzetvédelmet közelről érintő gyáraknak szükségesek.

10. Ötvenszázalékos jövedelmi adókedvezmények.

11. Különleges kedvezmények oly gyárak részére, amelyeknek fennállása az állam szempontjából fontos.

Oly esetekben, amidőn a kereskedelmi és iparügyi minisztérium szükségesnek tartja, a jelen törvény kedvezményei megadhatók akkor is, ha az illető vállalat a fentebb megjelölt feltételeknek megfelel.

8. §. Az előző §-ban megjelölt kedvezményeken kívül a 4. §. 7. pontjában megjelölt gyárak még a következő kedvezményben részesülhetnek:

1. Rendelések és szállítási szerződések szabad megcselezése szerint több évre az állam ellátása céljából, eltérőleg az államszámviteli törvényről.

A szerződések tartalmazhatják a leszállított megrendelések kifizetését biztosító záradékot és ezek a szerződések a legfőbb gazdasági tanács véleményezése alapján kötendők meg.

2. Állami szubvenció nyújtása valamely új termék gyártásának megszervezése vagy új gyártási ág bevezetésének támogatása céljából.

A szubvenció minisztertanács jegyzőkönyv útján adható meg a költségvetésben előírt speciális alapról a legfőbb gazdasági tanács véleményezése alapján, amely megállapítja a szubvenció összegét is.

Az ipari kedvezmények alkalmazását a kereskedelmi és iparügyi minisztérium felfüggesztheti.

9. §. A jelen törvényben előírt általános jellegű kötelezettségeken kívül a fentebb felsorolt kedvezmények bármelyikét elnyert gyárak kötelesek az összes kategóriákban úgy, amint azt a román személyzet foglalkoztatásáról szóló törvény és végrehajtási utasítása előírja, legalább 90 százalékban román személyzetet foglalkoztatni.

10. §. Ha azok a vállalatok, amelyek a jelen törvényben előírt kedvezményeket kérik vagy élvezik, részvénytársaság formájában működnek, sem megalakulásukkor, sem működésük idején plurális szavazati joggal rendelkező részvényeket nem bocsájthatnak ki.

Kik lesznek az ipari bizottság tagjai?

11. §. A kereskedelmi és iparügyi minisztérium mellett ipari bizottság állítandó fel, amely a minisztérium tanácsadó szerve az iparpolitika szempontjából. A bizottság tagjai:

1. A legfőbb műszaki bizottság elnöke.

2. A Romániai Gyáriparosok Országos Szövetségének (Ugir) elnöke.

3. A Kereskedelmi és Iparkamarák Szövetségének elnöke.

4. A kereskedelmi és iparügyi minisztérium nyolc delegátusa.

5. A CFR egy delegátusa.

6. A nagyvezérkar egy delegátusa.

7. A Román Nemzeti Bank egy delegátusa.

Szükség esetén a bizottság köztisztviselő szakértők véleményét is kikérheti, akik résztvehetnek a bizottság ülésén, azonban csak tanácsadói szavazati joggal.

12. §. A bizottság tagjait királyi rendelet útján nevezik ki a kereskedelmi és iparügyi minisztérium javaslata alapján. Megbízatásuk akkor szűnik meg, ha megszűnik ama minőségük is, amelynek alapján az ipari bizottság tagjává kinevezettek.

13. §. Azok a tagok, akik működésük révén nem jogszerűen tagjai a bizottságnak, a kereskedelmi és iparügyi minisztérium által királyi rendelet útján neveztetnek ki.

14. §. A bizottság kebeléből minden év december havában szavazati többséggel egy elnököt és két alelnököt választ.

Ezek újraválaszthatók. Üresedés esetén az elnök- vagy alelnökválasztások bármikor megejthetők az év folyamán. Az így megválasztottak megbízatása ugyanazon év végén jár le, amelyben megválasztottak.

Milyen feltételekhez köti a törvénytervezet gyárfelállítási engedélyek kiadását?

24. §. A kereskedelmi és iparügyi minisztérium engedélye nélkül semmiféle gyár nem állítható fel.

Azok az iparágak, amelyek részére szükséges az ipari bizottság véleményezése, évenként állapítandók meg ugyanazon minisztérium által.

25. §. A gyárak működési engedélyének megadásánál tekintetbe veendő a következők:

a) A meglevő gyárberendezések termelési kapacitása a belföldi fogyasztással és az exportlehetőségekkel szemben.

b) Annak lehetősége, hogy az importált nyersanyagok belföldi, más nyersanyagokkal helyettesíthetők.

c) A racionalizálás szempontjából a tervezett vállalat által mutatott felsőbbség a meglevő gyárakkal szemben.

d) Az a fontosság, amelyet a tervezett iparvállalat mutat a nemzetvédelem vagy pedig a nemzetgazdaság szempontjából.

26. §. Azok az iparvállalatok, amelyek állami monopolickeket állítanak elő, speciális törvények alá tartoznak.

27. §. Azok, akik gyárak felállítására engedélyt akarnak elnyerni, kötelesek a kereskedelmi és iparügyi minisztériumhoz kérelmet benyújtani,

15. §. A kereskedelmi és iparügyi miniszter, alminiszter vagy államtitkár bármikor részt vehet a bizottság ülésén szavazati joggal, ebben az esetben az ülésen elnökölnék.

16. §. Királyi rendelet útján kinevezett tagok, akik öt egymásután következő ülésről indokolatlanul hiányoznak, lemondottaknak tekintendők.

17. §. A folyó ügyek elintézése céljából az ipari bizottság minden évben január hónapban egy öt tagból álló állandó bizottságot választ saját kebeléből.

E bizottság jogszerűen tagjai az ipari bizottság elnöke.

18. §. Az ipari bizottság akkor ül össze, midőn az elnök vagy helyettese összehívja, aki ugyanakkor közli a napirendet is. A bizottság érvényesen csak akkor dönthet, ha a tagok számának legalább fele résztvesz.

Az üléseken az elnök vagy a legidősebb alelnök elnököl.

Ezek távollétében az ülésen a 11. §-ban 1—4 szám alatt megjelölt bizottsági tagok legidősebbje elnököl. A bizottság határozatait szavazattöbbséggel hozza, paritás esetén az elnök szavazata dönt.

Ugyanezek a szabályok érvényesek az állandó bizottság üléseire vonatkozólag is.

19. §. Az ipari bizottságot vagy az állandó bizottságot az elnök hívja össze, saját kezdeményezésére, vagy a kereskedelmi és iparügyi minisztérium megkeresésére.

20. §. Az ipari bizottság hatásköre a következő:

a) Véleményezést ad a jelen törvényben előírt kérdésekben.

b) Véleményezést ad mindazon törvényjavaslatokról, végrehajtási utasításokról és intézkedésekről, amelyek kapcsolatban vannak az ország iparpolitikájával és általában bármilyen olyan gazdasági jellegű kérdésekről, amelyek az iparpolitikával, annak kapcsolatban.

c) Javaslatokat tesz az ország gazdaságpolitikájával kapcsolatban.

d) Itélkezésszerű a jelen törvény intézkedéseinek megfelelően.

21. §. Ugy az ipari bizottság, mint az állandó bizottság csak akkor hozhat érvényes határozatot, ha a tagok számának legalább fele jelen van.

A határozatokat a jelenlevő tagok többségével hozhatják meg. Paritás esetén az elnök szavazata dönt.

22. §. Az ipari bizottság mellett titkárság működik, amely az ipari igazgatóság hatáskörébe tartozik. Ez a szolgálati főnök jog szerint a bizottság titkára.

23. §. Az ipari bizottság ülésén szavazati joggal résztvesz a nagyvezérkar delegátusa, akkor, ha a 4. §. 7. pontjában szereplő gyárakkal kapcsolatos kérdések merülnek fel.

amelyhez mellékelni kell a következő okiratokat két példányban:

a) A tervezett gyár építkezési tervei és költségelőirányzatát.

b) A gyár működési módját, termelést tartalmazó leírást, továbbá rajzokat, fényképeket, leírásokat gépekről, motorikus berendezésekről, továbbá azokról a készülékekről, amelyeket bal-esetek elkerülése céljából állít fel.

c) A felhasználandó nyersanyagokat és tüzelőanyagokat.

d) A termelési kapacitást, termékek minőségét és természetét.

e) Annak a helynek megjelölését, ahol a gyárat fel akarják állítani.

f) A gyár technikai és pénzügyi kapacitását.

g) esetleges racionalizálási intézkedéseket és általában bármilyen olyan adatot, amely a gyár-ra és működésére vonatkozik.

A minisztérium más adatokat és iratokat is bekérhet, amelyeket szükségesnek tart a gyár felállításának igazolása céljából. A minisztérium megtagadhatja valamely gyár felállítását abban a városban, ahova azt kéri.

28. §. Valamely gyár építkezési munkálatait

az engedély elnyerésétől számított legfeljebb egy éven belül meg kell kezdeni.

A fenti határidő lejártá után a munkát csak akkor kezdeni meg, ha újabb engedélyt kaptak.

A munkálatok megkezdéséről értesíteni kell a minisztériumot az első harminc napon belül.

29. §. Valamely gyár felállítására engedély feltételesek is adható.

Ebben az esetben jog csak a feltétel teljesítésére után nyerhető.

A gyárfelállítási engedélyek névreszólók és csak a kereskedelmi és iparügyi minisztérium engedélyével ruházhatók át.

30. §. A meglevő gyárak kibővítése, gyárberendezések kicserélése vagy átalakítása csak az előző cikkben előírt módon nyert engedélyek alapján eszközölhető.

Nem szükséges semmiféle engedély olyan munkálatokhoz, amelyek nem növelik a termelési kapacitást vagy nem módosítják a termelési ágat.

31. §. A jelen törvény életbeléptetésekor meglevő gyárak mentesek az engedélyezési kötelezettség alól. Ezek kötelesek a kereskedelmi és iparügyi minisztériumnak a törvény életbeléptetésétől számított három hónapon belül kérelmet benyújtani, amelyhez mellékelni kell a következő okiratokat:

a) A gyár tervrajzai.

b) A gépek és berendezések leltára és leírása.

Hogyan rendszabályozzák meg a kartelleket?

36. §. Kartelleknek tekintendők és ennél fogva a jelen törvény intézkedései alá tartoznak mindazok az egyezmények és társulatok, amelyek ipari, bányai vagy kereskedelmi vállalatok között jönnek létre a termelés, a forgalombahozatal vagy az áruelosztás szabályozására, vagy módosítására.

37. §. Az alanti intézkedések alkalmazandók azokra az iparvállalatokra is, amelyek az illető iparágban döntő szereppel rendelkeznek, termelési kapacitásuk révén, olyképen, hogy termékeik eladási árát befolyásolhatják.

A jelen cikkben megjelölt vállalatokat miniszteri rendelet állapítja meg.

38. §. Kartellek csak a kereskedelmi és iparügyi minisztérium engedélyével alakíthatók.

Az engedélyezési kérelmekhez a következő iratokat kell csatolni:

a) A kartell alapító okirata az esetben, ha az jogi személyiségekkel rendelkezik, vagy azok az okiratok, amelyek a kartell fennállását igazolják.

b) Ama vállalatok és cégek felsorolása, amelyek a kartellt alakítják, megjelölve a székhelyüket, cégüket, befizetett részvénytőkéjüket és termelésüket, amelyekre vonatkozik a termelés szabályozása, továbbá a kartell székhelyét.

c) A kartell képviselőiről kimutatás, megjelölve mindegyiknek nevét, vezetéknévét, lakóhelyét, nemzetiségét. Mellékelendő a megbízásról szóló másolat is.

d) Leírás, amely lehetőség szerint tartalmazza okiratok és statisztikák alapján a következőket:

1. A kartell célja.

2. Azok az előnyök, amelyekhez a nemzetgazdaság jut a kartell megalakítása révén.

3. Maximális eladási árak minden egyes cikkre és minőségre.

4. A kartell időtartama.

5. Bármilyen más adatok a kartell működésére vonatkozólag, például a termelés földrajzi vagy arányos elosztása, az áru forgalombahozatala stb.

e) A Banca Nationala nyugtája, amely a kartellalapra történt illeték befizetését igazolja. Az illeték 10.000—100.000 lej a kartell fontossága szerint.

Az illeték összegét a kereskedelmi és iparügyi minisztérium állapítja meg, amely ezt az alapot kezeli.

39. §. Az esetben, ha a kartellt képező vállalat részvénytársaság formájában működik, azok plurális szavazati joggal rendelkező részvényt nem bocsáthatnak ki. Ugyanez a rendelkezés alkalmazandó abban az esetben is, ha a kartell részvénytársaság formájában alakul meg.

40. §. A kereskedelmi és iparügyi minisztérium a kartell engedélyezési kérelmének vétele után köteles harminc szabad napon belül közölni határozatát a kéresek bejegyzésétől számítva.

c) A gyár által használt nyersanyagok és tüzelőanyagok.

d) A termékek minősége és természete és a gyártási képesség.

e) Esetleges racionalizálási intézkedések, továbbá egyéb adatok és információk.

32. §. Valamely gyár eredeti tervén később módosítás csak a kereskedelmi és iparügyi minisztérium engedélyével eszközölhető.

A működési engedélyek

33. §. A berendezett gyárak csak a kereskedelmi és iparügyi minisztérium engedélye alapján működhetnek, amelyet a gyárra illetékes egészségügyi bizottság véleményezése alapján ad ki.

A kereskedelmi és iparügyi minisztérium köteles ellenőrizni, hogy a gyár berendezései megfelelnek-e a felállításra adott engedélyben előírt feltételeknek és köteles verifikálni, hogy az egészségügyi törvényben és a balesetek megelőzéséről szóló törvényben előírt intézkedéseknek eleget tettek-e.

34. §. Az egészségügyi bizottságok, valamint azok állandó bizottságai kiegészítendő a kerületi iparfelügyelővel, aki szavazati joggal rendelkezik.

35. §. A jelen törvény végrehajtási utasítása állapítja meg a gyárak működési engedélyének kiadására vonatkozó eljárást.

Az esetben, ha ezen határidőn belül a minisztérium nem válaszol, úgy a kéresek elfogadottnak és a kartell törvényesen megalakultnak tekintendő.

A kéresek vételéről az iparügyi igazgató vagy megbízottja ad igazolást.

41. §. A kartellben bekövetkezett bármilyen módosítás vagy változás három napon belül közlendő a kereskedelmi és iparügyi minisztériummal.

A kartellek ellenőrzésének módja és az ellenszegülők büntetése

45. §. A kartellek működését a kereskedelmi és iparügyi minisztérium ellenőrzi és e célból a következő hatáskörrel rendelkezik:

a) Felülvizsgálja a 38. és következő cikkek szerint beadott működési kérelmeket és határoz azok fölött.

b) Megvizsgálja a kartell által tervezett módosításokat és dönt azok felett a 41. §-nak megfelelően.

c) Ellenőrzi a kartelltermékek eladási árait és általában a kartellek által közölt adatokat.

d) Interveniál a kartellnél a termelés megszervezésében eszközözlendő változásokkal, a maximális eladási árak megállapításával vagy az eladás megszervezésével kapcsolatban.

e) Ellenőrzi általában a kartellek tevékenységét a kartellek által kitűzött célok szempontjából.

f) Büntetéseket alkalmaz a kartell vagy a kartellt képező vállalatok által elkövetett kihágások ügyében.

46. §. A kartell és a kartellt képező vállalatok kötelesek a kereskedelmi és iparügyi minisztérium szerveinek rendelkezésére bocsátani az összes könyveket, jegyzőkönyveket és általában minden olyan okiratot, amelyek a kartell tevékenységének ellenőrzéséhez szükségesek.

47. §. A kereskedelmi és iparügyi minisztérium ellenőrző szervei az iparügyi igazgatóság, az iparfelügyelőségek és a kereskedelmi felügyelőségek, valamint azoknak megbízottai.

A kereskedelmi és iparügyi minisztérium más személyeknek is megbízást adhat a kartell ellenőrzésére.

48. §. A jelen törvénnyel szemben elkövetett kihágások, valamint a nemzetgazdaságra káros kartellek tevékenysége a következő büntetésekkel sújtandók:

a) Az iparpártolási törvény összes kedvezményeinek megvonása a kartellt képező vállalatoktól.

b) A kartell vagy a kartellt alakító vállalatok és személyek kizárása a közszállításokból.

c) Az eladásra kerülő termékek árának maximalítása.

d) Pénzbüntetés.

Minden olyan kartellhatározat, amely a termelési és eladási feltételeket módosítja, csak akkor érvényes, és akkor hajtható végre, ha a kereskedelmi és iparügyi minisztérium jóváhagyja. A módosítás jóváhagyottnak tekintendő abban az esetben, ha a minisztérium a kartell határozatának közlésétől számított 15 napon belül nem közli határozatát.

A kéresek vételéről szóló igazolást az iparügyi igazgató vagy megbízottja adja ki.

42. §. Minden olyan tényleges kartell, amely a kereskedelmi és iparügyi minisztérium előzetes engedélye nélkül kezdi meg működését és akár írott okiraton, vagy egyszerű megegyezésen alapul, továbbá bármilyen olyan megegyezés, amely burkolt kartellegyezmény, jog szerint semmis. Az ilyen kartellegyezményből származó követelés a bíróság előtt nem érvényesíthető és az így kartellirozott vállalatok a 48. §-ban megjelölt eljárás szerint büntetendők.

43. §. A kartellek megalakítására, működésére, és módosítására vonatkozó iratok és levelezések nem nyilvánosak.

A minisztérium másolatokat vagy igazolványokat nem adhat ki, sem információkkal nem szolgálhat ilyen okiratokra vonatkozólag, csak a bíróság engedélyével, vagy a kartell írásban adott beleegyezésével.

44. §. Az évi mérleg lezárása előtt 15 nappal, minden esetre április 30. előtt, a kartellek kötelesek a kereskedelmi és iparügyi minisztériumnak teljes és részletes jelentést tenni előző évi működésükről és főképen a következő pontokra kell kiterjednie a jelentésnek:

a) A kartell által termelt cikkek nagyban és kicsinybeni árai, valamint termelési árának változása, összehasonlítva a kartell előtti árakkal.

b) A kartellt alakító vállalatok által termelt mennyiségek külön-külön feltüntetve.

c) A kartell által termelt és eladott mennyiségek úgy a belföldi piacon, mint exportra.

d) A termelés és eladás racionalizálásával kapcsolatban elért eredmények.

e) A kartell által előállított termékek behozatali vámjának ideiglenes csökkentése.

f) A kartell feloszlata

49. §. Az előző §. a), b) c) és d) pontjaiban megjelölt büntetéseket a kereskedelmi és iparügyi minisztérium alkalmazza az iparügyi igazgatóság indokolt jelentése alapján, amelyet előzetes vizsgálat alapján készít el és amelyre vonatkozólag a kartellnek jogában áll írott memorandumot bemutatni.

Az e) és f) pontokban szereplő büntetéseket a minisztérium alkalmazza a kereskedelmi és iparügyi minisztérium jelentése és az iparügyi bizottság véleményezése alapján az előző bekezdésben megjelölt vizsgálat után.

50. §. A nem engedélyezett kartellek működéséért pénzbüntetéssel és a kartell alapítóinak 15 naptól hat hónapig terjedő börtönbüntetéssel sújtandó.

A börtönbüntetés a kartellalapító vállalatok törvényes képviselőivel, a pénzbüntetés a kartellvállalatokkal szemben közösen alkalmazandó.

51. §. A kartelltermékek árainak indokolatlan emelése, a termelés észrevehető csökkenése és általában a fogyasztók érdekeinek súlyos megsértése akkor, amíg az a kartell által lefolytatott akció következménye, pénzbüntetéssel és 15 naptól hat hónapig terjedő börtönbüntetéssel sújtandó, ezenkívül ama károk is megtérítendőek, amelyek ebből kifolyólag a nemzetgazdaságot érték.

A büntetést az illetékes törvényszék mondja ki, amelyet a kereskedelmi és iparügyi minisztérium keres meg.

A börtönbüntetések a kartellek törvényes képviselőivel, a pénzbüntetések a kartellt alapító vállalatokkal szemben közösen alkalmazandók.

52. §. A törvényszék ítélete a közléstől számított tizenöt napon belül felebbezéssel támadható meg.

A felebbezés ügyében a tábla sürgősen és soronkívül ítélkezik.

A felfolyamodások ügyében a Semmitőszék III. szekciójára hoz ítéletet a Semmitőszékéről szóló törvényben előírt eljárás szerint.

53. §. A jelen törvény életbeléptetésekor érvényben levő kartellek kötelesek husz napon belül a kereskedelmi és iparügyi miniszteriumnak kérelmet benyújtani, amelyben mellékelni kell a 38. §-ban megjelölt iratokat.

A miniszterium a kérelmek vétele után kérheti a kartellek működési módjának megváltoztatását, vagy azt meg is szüntetheti.

A miniszterium által kért módosítások a miniszterium válaszában vételétől számított legkésőbb harminc napon belül végrehajtandók.

Az ipari kedvezményekben részesülő vállalatok előnyt élveznek a közszállításoknál is

54. §. Az állami, megyei, községi, polgári és katonai hatóságoknak, valamint autonóm intézményeknek és általában minden olyan intézményeknek eszközrendő szállítások és munkálatok, amelyeknek költségvetéseit a parlament hagyja jóvá, a jelen törvény feltételei szerint bonyolítandók le.

55. §. Az előző §-ban megjelölt hatóságoknak eszközrendő szállítások és egyéb munkálatok feltételeit a szállítási feltételek (caiet de sarcini) és az átvételi szabályok állapítják meg, amelyeket a miniszterium készít el a racionalizálási és normalizálási hivatal útján, a központi árlejtési hivattal és az érdekelt közintézménnyel együtt.

A szabályok és szállítási feltételek úgy a közintézmény feltételeinek, mint a nyersanyagbeszerzési, valamint a belföldi termékek beszerzési feltételeinek megfelelően készítendők el.

Ezeknek állandóan összhangban kell lenniük a tudomány és technika fejlődésével, valamint a nemzeti termelés esetleges módosulásaival, vagy az illető hatóság követelményeinek változásával.

56. §. A végleges szabályok és szállítási feltételek elkészítéséig az ezek által előre nem látott beszerzésekre vagy munkákra vonatkozólag felhasználandók az ugyanúgy elkészített ideiglenes szabályok, mint ahogy a végleges szabályok állítandók össze.

57. §. Az 54. §-ban megjelölt hatóságok áru-beszerzései és munkálatai nemzeti termékekkel és nemzeti iparvállalatok útján fedezendők, kivéve a következő limitatív eseteket:

1. Gépek vagy oly anyagok beszerzése esetén, amelyeket belföldi iparvállalatok nem állítanak elő, vagy az előírt feltételeknek megfelelően nem készíthetők belföldön.

2. Ha a belföldi iparvállalatok nem hajlandók árajánlatot benyújtani.

3. Sürgős vagy vis major esetekben, amidőn a belföldi beszerzések megfelelő időben nem eszközölhetők.

4. Olyan megrendelések, amelyek külföldi államokkal kötött speciális egyezmények tárgyát képezik.

58. §. Az összes nyilvános vagy zártkörű árlejtéseken az ipari kedvezményeket élvező gyárak az ajánlatok elfogadásánál elsőbbségi jogot élveznek a legalacsonyabb ár fölött maximum öt százalékkal magasabb árak mellett.

Hogyan büntetik a törvény áthágóit?

59. §. Minden olyan gyáralapítás, bővítés vagy átalakítás, amelyet a jelen törvény intézkedéseinek tekintetbe vétele nélkül hajtanak végre, 10.000 lejtől 20.000 lejig terjedő pénzbüntetéssel és az eszközölt munkálatok megszüntetésével sújtandó.

Visszaesés esetén a pénzbüntetés megkétszerezhető.

60. §. Az engedély nélkül működő gyárak pénzbüntetéssel és a gyár bezárásával sújtandók.

61. §. A jelen törvénnyel ellentétes összes törvények, végrehajtási utasítások vagy minisztertanácsi jegyzőkönyvek hatályaon kívül helyeztetnek.

EFFECTELE MISIONARISMULUI...

Misionarul către un indigen proaspăt convertit:

— Ia spune, dragă Lucas, cum stăm cu canibalismul? Nu sunt patru săptămâni de când l-ai mănca pe tatăl tău? Te a-î schimbat?

— Da părinte, de atunci n'am mai mănca decât câteva rude îndepărtate.

Dragos szenátor eredményes közbenjárása a satumarei és baia-marei ipariskolák és a fogház tisztességtelen konkurrenciája ellen

Hogyan vezette félre a satumarei ipariskola igazgatósága a munkaügyi és közoktatásügyi minisztereket? — Roman Valér munkaügyi alminiszter személyesen vizsgálja felül Satumarén a közüzemek tisztességtelen konkurrenciájának dsaungeleit.

Kocsis László ipartestületi elnök panaszai a satumarei adóanomáliák ügyében

A satumarei ipartestület előjáróságának ülésén Dragos Aurél esperes-szenátor, ipartestületi biztos beszámolt bucureşti utjáról, ahol tiltakozását fejezte ki a munkaügyi és közoktatásügyi minisztereknél azért, hogy úgy a satumarei, mint a baia-marei ipariskolák olcsó árakkal konkurálnak a súlyos terheket viselő iparossággal. Ugyisint a fogház is, amely a rabokkal dolgoztat az iparosság rovására.

A munkaügyi miniszter kijelentette Dragos szenátornak, hogy az ipariskolák vezetősége

olyan formában terjesztette elő jelentését, hogy kényszerítve érezték magukat arra, hogy az iparosság elől a munkákat elhalásszák, mert a satumarei iparosság kartellbe tömörült és így akarják az árakat felverni a közönség kárára.

A közoktatásügyi miniszter is így nyilatkozott. A helyzet pedig az, hogy

a satumarei iparosság soha semmiféle kartellben nem volt s a minisztereket félrevetették.

Roman Valér munkaügyi miniszter ígéretet tett arravonatkozólag, hogy rövidesen Satumarera utazik és az ügyet személyesen fogja kivizsgálni.

A fogház konkurrenciája ügyében is eljár Dragos esperes-szenátor. Dr. Pop Valér miniszternek tártta fel a tarthatatlan helyzetet. Az előjáróság elhatározta, hogy az igazságügyminiszter elé — ki a napokban érkezik Satumarera, — küldöttséget menesztenek.

Kocsis László elnök szóvá tette, hogy a katolikus husvét alatt adótárgyalásra rendelték be az iparosokat. Egyes pénzügyi tisztviselők pedig, akiket a rendőrség letartóztatott, végigzsarolták az iparosságot. Ahol nem kaptak, ott olyan jegyzőkönyveket készítettek, amelyeknek alapján a duplájára is fel lehet emelni az eddigi adót.

Celofán-házak kaphatók.

Nem nálunk, Newyorkban, Boltban. Eddig is tudtuk az amerikai áruházakról, hogy patkószegtől kezdve a repülőgépig minden kapható bennük, mégis meglepő a newyorki hirdadás, amely szerint most már házakat is árulnak ezek a hatalmas kereskedelmi intézmények. „Motohome”-nak nevezik azt a különös, celofánból készült házat, amelyet a kereskedősegéd a vevő elé rak a pultra a kívánt színben és minőségben. Kis helyen össze lehet csomagolni ezt a furcsa épületet, autóra lehet rakni és felállítani ott, ahol az embernek éppen kedve szottyan. Ne gondoljon senki valami kunyhóra, mert három és négy szobás házak kaphatók a newyorki nagy boltokban, konyhával, fűszerrel éléskamrával, beépített rádióval, stb. Különösen a nyaralók számára kitűnő az ilyen ház, mert könnyen szállíthatósága ellenére otthoni kényelmet nyújt.

IN DER SCHULE.

„Es gibt direkte und indirekte Steuern. Nennen Sie mir ein Beispiel einer indirekten Steuer!”

„Die Autosteuer.”

„Wieso?”

„Nun, das Auto zahlt sie doch nicht selbst!”

SZAMTANÓRÁN.

— Ha egy asztalon négy légy van és abból egyet agyoncsapok, hány marad?

— Egy.

— Hogy-hogy?

— A többi elrepül.

A pékek lisztraktárai is kötelező pénzügyigazgatósági ellenőrzés alá tartoznak.

A fogyasztási adók behajtásának ellenőrzéséről szóló miniszteri rendelet arról is intézkedik, hogy mindazok a pékek, akiknek raktárukban eladásra szánt liszt van, kötelesek a pénzügyigazgatóság által speciális leltárt felfektetni, a raktárba behozott és eladott árukról ugyanazon rendelkezések szerint, mint amelyek a lisztkereskedőkre érvényesek. A raktárból lisztmennyiséget csak a pénzügyigazgatóságtól láttamozott számlák, bonok, kincstári szállítási igazolványok, számlák és vasuti szállítási okmányok mellett lehet kivinni. A forgalmi engedélyeket, amelyeket a pékek az árunak a raktárból való behozatalakor kapnak, 48 óra alatt tartoznak az illetékes adóhivatalnak bemutatni.

KÉRJEN MINDENÜTT

„ELZETT”

BUTORZÁRAT

KAPHATÓ MINDEN VASKERESKEDÉSBEN.

Lassan, de biztosan csuszunk a drágaság felé...

Áprilisban csak a kostolót kaptuk meg, a fekete leves még csak ezután jelentkezik

Az új fogyasztási és forgalmi adók idézik elő a drágaságot

Most, hogy ismét az állandó árellenőrzés korszakának küszöbén állunk, mindennap esedékes a kereskedelmi minisztérium rendelete, amely a legfontosabb élelmiszer-cikkek első kategóriájának maximális árát állapítja meg, hogy ezt kövesse a másodrendűeké, összesen mintegy 80-90 árucikké. A pénzügyminisztérium által életbe léptetett új adók, a nyersanyagok importjának nehézségei és drágasága kétségtelenül drágítólágnak hatnak minden cikk árára és a drágulás elkerülhetetlen lesz akkor is, ha a szükséglet legfontosabb cikkeit maximálni fogják. A kormány azonban a maximálást a kereskedők és iparosok ellen készült alkalmazni, holott

ezek sem nem okai, sem nem előidézői az áremelkedéseknek.

Hogy mennyire nem, azt beszédesen bizonyítja az április hónapról készült index-számok, amelyek a megélhetés költségeinek alakulását mutatják az előbbi hónapokkal szemben. Ebben az összeállításban éppen a kereskedelem és az ipar cikkei nem mutatnak áremelkedést azon egyszerű oknál fogva, hogy az áprilisban forgalombahozott cikkek még az olcsóbb periódus idején készültek és szereltettek be.

Minden kereskedő és minden iparos tudta, hogy áremelkedés következik az április 1-én életbe léptetett új fogyasztási és forgalmi adók következtében, hogy az eladott áruk utánpótlása már nem történhetik meg ugyanolyan árk mellett, amelyeken a kereskedő készleteit eladja, mert a behozatali jutalék szinte napról-napra emelkedik s rövid néhány hónap leforgása alatt 28-30 százalékról felmászott 54 százalékra, a kereskedők ennek dacára sem drágítottak, a gyárak ekkor még nem emelték áralkat

s a cérna és a cipő jelentéktelen áremelkedésétől eltekintve minden cikknek ára a régi maradt.

Emelkedtek azonban az élelmiszerek árai s az áprilisi index-számnak az előbbi hónap 32.34-es egységéről 32.48-ra mutató emelkedését jórészt a belföldön termelt

élelmiszerek áremelkedése okozza. A piaci élelmiszerek áremelkedését azzal indokolják, hogy rossz idő jár a kerti veteményekre, mert a zöldségre és paprikára csakugyan nehezen lehetne ráfogni, hogy a kontingentálás és a kompenzációs eljárás drágítja. Nem a kormány hibás gazdaság-politikája idézi tehát elő a drágaságot az élelmiszerpiacon, hanem a rossz idő. De vajon a kontingentálás és deviza-korlátozások kényszerét nem ugyan-csak az idők kedvezőtlen járása hozta ránk?

A közönséget azonban végeredményben kevésbé érdekli a drágaság jelentkezésének oka, tény az, hogy április hónapban már kóstolót kaptunk belőle anélkül, hogy a kereskedelem és az ipar bármivel is hozzájárult volna a megélhetés nehezítettségéhez. A hagyma, a burgonya és zsír drágult meg, emelkedtek valamit a zöldségfélék árai is s ezek a drágulások emelték fel az élelmiszerek márciusi 33.02-es index-számát 33.25-re, — jelentve azt, hogy

a piac a békeáraknak több mint harmioszorosan áruja az élelmiszereket.

A ruházati cikkek a cipő és a cérna már említett drágulása folytán a békeárak 34.34-szereséről 34.51-szeresre emelkedtek, nem változott azonban a lakbér, a tűzifa, petroléum, benzin és papír ára.

A múlt év októberében a békeárak 30.15-szörösén eltűnt, novemberben az indexszám 30.70, decemberben 31.20, ez év januárjában 31.27, februárban 32.05, márciusban 32.34 volt az index-szám — jelezve, hogy

lassan, de biztosan csuszunk a drágaságba.

Ha ezzel szemben vigasztalás az, hogy a termelő a növekvő árak mellett sem keres többet az áruján, mert amennyivel számban több pénzegységet kap, annál értéktelenebb pénzt keres vele, akkor közölhetjük, hogy valutánk leértékelődése erősebb iramu volt, mint a szükségleti cikkek drágulása. Ez azonban nem annyira nem vigasztalás, hogy ha ez az ok közre nem játszana az árak felhajtásában, nem is lenne szükség se kontingentálásra, se ármáximálásra, de még csak az index-számok vezetésére sem...

Új rendszer a postatakarékbetétek felmondásánál.

A postatakarékpénztár a betétek kivételénél új rendszert honosított meg. Ezideig az volt a szokás, hogy a betéteket azoknak kivételével előtt 15 nappal kellett felmondani és hetenként csupán kétezer lej vehetett fel a betétes. Ez a rendszer azonban nehézkesnek bizonyult és ezért a bucureştii igazgatóság olyképpen változtatott rajta, hogy a felmondás alapján napi kétezer lej vehető fel. Az új rendszer bizonyára megelégedést vált ki a betétesek körében.

AJANDEKOK.

- Na, Pityu, mit kaptál húsvétra?
- Egy új ruhát.
- És a Dönci?
- Ő is kapott egy új ruhát.
- És a mama?
- Oh, a mama kabátot, ruhát, cipőt és szép új ridikült kapott.
- Na és mit kapott apukád?
- Kivasalták a nadrágját.

Aradra tették át az Erdélyi és Bánsági Kereskedőtestületek Szövetsége központját

Az Erdélyi és Bánsági Kereskedőtestületek Szövetsége most tartotta meg Oradean közgyűlését, amely a szövetség székhelyének kérdésében volt hivatva dönteni. A közgyűlés egyben az új vezetőséget is megválasztotta.

Elnök Domán Sándor aradi nagykereskedő lett, ami azt jelenti, hogy a szövetség székhelyét annak ellenére, hogy Oradean bir jogi személyiséggel, Aradra helyezték át. Főtákkárá Szőlősi István dr.-t, az aradi kereskedők egyesületének főtákkárát választották meg, míg társelnökök az oradeai Farkas István és a braşovi Palmherth Alfréd lettek. A harmadik társelnöki tisztséget a közgyűlés Timişoarára való tekintettel, nem töltötte be. Alelnökök lettek Herzog Ottó dr. Sibiú, Barabás A. dr., Sfântul Gheorghe, Engel Gyula Arad, Rosenfeld Jenő Targul-Mureş, Kemény Károly Salonta és Nagram József Carei. Pénztáros az aradi Klein Sándor lett.

A közgyűlés még elhatározta, hogy a szövetség védnöki tisztségét Penescu Nicolae szenátor-nak ajánlják fel.

Romániában is kapható a világhírű németországi

PARAGENO

gépszíjkenőcs

PARAGENO megsokszorozza a gépszíj élettartamát.
PARAGENO tapadó ereje maximális, ami tömördek energiát ment meg az elpazarlódástól

Erthető így, hogy

PARAGENO gépszíjkerő: sőt használó nemcsak Németországban, hanem Romániában is minden nagyipari vállalat.

Kapható:

HEL-LA kémiai laboratóriumban
Arad, Strada Eminescu 27.

Pénzügyminiszteri rendelet a supracota létminimumának magyarázatára

A pénzügyminiszter újabb körrendeletet adott ki a supracota létminimumának magyarázatára vonatkozóan. Mint ismeretes, a supracota minimumát az 1935 április 1-én életbe lépett adótörvény 0.80 százalékról 0.70 százalékra szál-lította le. Ezt a minimális supracotát tartoznak mindazok megfizetni, akiknek évi tiszta jövedelmük 10.000-20.000 lejig terjed.

Más a helyzet akkor, ha az adózó jövedelmének a törvényben megállapított feltételek szerinti leaállítása után kell a supracota megfelelő kulcsát kivetni. Ebben az esetben nem a megmaradó tiszta jövedelem után kell a táblázat szerinti supracotát megállapítani, hanem amennyiben a jövedelem a minimális határig csökkenne és az adóalap 20 ezer lej, vagy ennél kevesebb maradna, az egész, nem pedig a csökkentett jövedelem után kell kivetni a supracotát, azonban a minimális kulcs 0.70 százalékos figyelembe vételével.

A miniszteri rendelet egy példával magyarázza ezt meg. Ha egy adózónak százezer lej jövedelme van, amelyből azonban az engedélyezett levonások folytán csak 20 ezer lej adóalapja marad, ezután a táblázat szerint 160 lej supracotát kellene fizetnie.

A rendelet értelmezése szerint azonban nem ez a helyes eljárás, hanem az, hogy miután a jövedelem elérte a minimális határt, a minimális supracotát a 0.70 százalékos kell alkalmazni, de az egész, még le nem szállított jövedelem, tehát jelen esetben a 100.000 lej után.

Ilyenformán a példa szerinti esetben nem a 20.000 lej utáni 0.80 százalékos, hanem a 100.000 lej utáni 0.70 százalékos lesz a supracota, tehát nem évi 160 lej, hanem 700 lej.

Tilos a kártya a vendéglőkben és kávéházakban.

A belügyminiszter körrendeletet adott ki, amelyben tiltotta a kávéház és vendéglőtulajdonosoknak, hogy ezentul vendégeiknek játékkártyát szolgáltatassanak ki. A körrendelet szigorú szankciókat helyez kilátásba azok ellen, akik a tilalmat nem tartják be.

A belügyminisztert a rendelet kiadására az egyre jobban elharapózó kártyaszennyvedély indította. Szinte tragikus mértékben hatalmasodott el a kártyajáték, amely faluban és városban egyaránt szedte áldozatait. A rendelet most gátat vet a pinkadűhnek.

AVANTAJ DUBIOS.

Vándortul.: — Batista este atdt de fină, în-oă dăoă o întrebuintă, avefi impresia de a nu avea nimic în mână.

(Continuare de la pag. 1.)

tându-ne aici la ideea că societatea este un pol al unei realităţi, la care celălalt pol este individul, că aceşti doi poli nu se pot desface unul de altul şi că atare există o aşa de profundă interdependenţă, cum spune Durkheim, o aşa de profundă solidaritate, după cuvântul lui Bourgeois, între indivizii care constituiesc o societate şi interesele care-i leagă laolaltă, şi făcând în al doilea rând aplicaţiunea teoriei relativităţii drepturilor, suntem conduşi la a degaja şi largi pe de o parte pentru industrie o sferă de cuprins: industria funcţiune socială, rostită a satisface o cât mai mare utilitate naţională, iar pe de altă parte, natura dreptului industriilor: în acest domeniu, orice drept este o funcţiune socială.

„Solidaritatea ce ne leagă, ne va cere să fim drepti, să ne împlinim bine sarcina noastră, să muncim în aşa fel încât fiecare să exercite cât mai bine funcţiunea pe care poate s'o îndeplinească şi să primească cât mai bine justul preţ al eforturilor sale” (Emile Durkheim). Această solidaritate se bazează pe un echilibru, pe un schimb de servicii şi presupune la bază o activitate care trebuie să fie întemeiată pe principiile ideale morale. Nu putem trăi decât încadraţi într'un sistem al societăţii şi lucrările sociale nu le putem folosi decât în măsura în care o funcţiune normală a societăţii le asigură plinătatea valorii.

În acest înţeles profund, în domeniul industrial, drepturile nu mai pot avea caracterul clasic de absolut; ele sunt relative, şi relativitatea lor va trebui pusă în funcţiune numai de armonizarea interesului: individual, al societăţii, al Statului. În loc de o libertate individuală absolută, avem o libertate legală, subordonată principiului fundamental: orice drept, o funcţie socială.

Relativitatea drepturilor nu presupune însă, ba dimpotrivă cu atât mai puţin, neprecizarea acestor drepturi. Ele vor trebui din contra, mai bine stabilite şi reglementate, pentru ca siguranţa şi continuitatea, ce stau la baza acţiunii celor ce-şi dedică munca şi capitalurile industriei, să nu sufere în nici un fel.

În ţara tuturor instabilităţilor, va trebui să pretindem a vedea în Constituţie garanţia de continuitate şi stabilitate în politica economică a Statului, şi în speţă garanţarea constituţională a principiilor fundamentale ale legislaţiei noastre industriale.

SIRFELIRAT.

Aki e sirboltban az örökös lakós,

Nem idevalósi, mezőcsáti Lakós.

De itt halt meg helyben, Tarpán,

Ezernyolcszáznyolcvan Farkán.

Nem adó, csak fordítási pótdíj.

A kisebbségi nyelven könyvelő vállalatok ügyében a pénzügyminisztérium körrendeletet küldött a pénzügyigazgatóságokhoz. A minisztérium úgy intézkedik rendeletében, hogy az illető vállalatokat a rendes eljárás szerint kell megadóztatni. Az adókövetés alkalmával azonban a jegyzőkönyvben fel kell tüntetni, hogy a vállalat kisebbségi nyelven vezeti üzleti könyveit. Az adókövetés megtörténtével a pénzügyigazgatóságok ezekről a vállalatokról kimutatást küldenek fel a pénzügyminisztériumba, amely esetről-esetre a vállalat adózási helyzetének figyelembe vételével fogja megállapítani a fordítási munkálatokért járó pótdíjat.

AZOK A SKÓTOK.

A fiatal skót minden szombat este odaadta apjának egész heti keresetét. Egy szombaton azonban hiányzott a pénzből négy penny. A fiatal skót azzal védekezett, hogy elkésett és a pénzt villamosra költötte.

Amikor már a harmadik szombaton állt ezzel a mesével elő, az öreg skót nem bírta tovább. Félre vonta a fiút és így szólt hozzá:

— Fiam, férfiak vagyunk, a dolog magunk között marad. Annyit mégis megmondhatsz nekem, aki az apád vagyok: Kicsoda az a nő?

Döntő győzelmet arattak a targumuresi fogház dömping-csizmái egy székellyöldi vásáron...

Az ezer bajtól sujtott targumuresi iparosság legújabb sérelme, hogy a legutóbbi országos vásáron az aiudi fogház készítményeivel valóssággal elárasztották a piacot.

Különbféle disztárgyak és apró háztartási eszközök halmazai hivalkodtak a sátorok ponyváján. Ezek a tárgyak, lévén inkább csak fényűzési cikkek, még nem jelentettek komoly konkurrenciát a targumuresi iparnak. Sokkal veszélyesebb versenytársra akadtak a csütörtöki Mercurea-Niraji hetivásáron azok a helyi iparosok, akik oda mentek áruikkal. Megdöbbenve látták, hogy a tar-

gumuresi fegyörök védelme alatt egész halom bakancs és csizma várja a vevőket. Ezeket a gádzaközönség számára szükséges lábbeliket a targumuresi fogházban készítik. A néhány héttel ezelőtt megszervezett fogházi műhely termékei olyan olcsón kerültek forgalomba, hogy az adófizető iparosok a saját készítményeikből egyetlen párat sem tudtak eladni. Így ütöttek ki ismét egy darab kenyeret a székellyöldi iparos szájából.

Másik sérelme a székelly főváros lakóinak, hogy Dandea primár közmunkákra is felhasználja a fogház lakóit.

Timismegyei iparosok panasza a magas betegsegélyzői illetékek ellen

Jonescu dr. alprefektus interveniálni fog, hogy az iparosok részletekben fizethessék betegsegélyzői hátralékaikat.

A bilédi iparosok nagy Küldöttsége jelent meg a napokban Beller Hans képviselő vezetésével a prefekturán, ahol Jonescu Gyula dr. alprefektust kereste föl. A küldöttség előadta a betegpénztárral kapcsolatos panaszát.

A törvény arra kényszeríti az iparosokat, hogy a betegpénztár tagjai legyenek, azonban

a díjak olyan magasak, hogy azokat nem képesek fizetni.

Egy-egy iparosnak évente átlag ezerötven lej kell tagsági díj fejében fizetni, ami rájuk nézve

tulságos teher. Ezzel szemben a betegpénztártól nincsen semmi előnyük.

Kérték, hogy a prefektura tegyen erről jelentést a kormánynak és járjon közbe,

hogy az iparosok ellen betegpénztári illetékek miatt kitűzött végrehajtásokat halasszák el.

Jonescu Gyula dr. alprefektus megígérte, hogy a panaszokat tudatja a betegpénztár igazgatóságával és kieszközli, hogy az iparosok részletekben fizethessék tagdíjtartozásaikat.

A Prezentul cikke a nemzeti munka védelméről szóló törvény alapján kiszabott súlyos pénzbírságok ellen

A Prezentul hosszabb cikkben foglalkozik a kereskedelemügyi és ipari minisztérium által a nemzeti munka védelmében kiszabott pénzbírságok ügyével. Tudott dolog — írja a lap, — hogy a miniszter a pénzbírság „korbácsát” vette kezébe és ezzel sujtott le a kisebbségi vállalatokra. Ez a fegyver — állapítja meg a Prezentul — indokolt lehet bizonyos esetekben, de vesztélyt is jelenthet, mert kilengésekre adhat alkalmat. Így egy nagy cég 200.000 lej pénzbírságot kapott azért az egyszerű hibáért, mert az igazgatósági tagok nevének bejelentését elmulasztotta és azért, mert nincs elnöke az igazgatóságnak.

Nem tudjuk, mi haszon származhatott a miniszter intézkedéséből. Nincs mulasztás, nincs oly súlyos kihágás sem a jelen esetben, mely egy ilyen nagy bírság kiszabását szükségessé tette volna. A külkereskedelem terén történő állandó kellemetlenkedések és az a körülmény, hogy az áru-behozatalt napról-napra jobban fojtják, a miniszternek ily irányú tevékenységét bizonyára nem indokolhatja. Nem lehet a kereskedelem életlehetőségét megszüntetni és csekély hiba miatt ilyen nagy bírságot szabni ugyanakkor. Ez nem az egészséges kormányzat bizonyítéka.

A Prezentul ezután az üzemek ellenőrzésére kiküldött inspektorok működését kifogásolja, mert tudomást szerzett arról, hogy ezek az előirt személyzet változtatás és új alkalmazottak felvétele körül a kisebbségi vállalatokra nyomást gyakorolnak. Igaz ugyan, — írja a lap, — hogy a miniszter egyik rendeletében ezt szigorúan betiltotta. Más azonban a helyzet a valóságban. A romanizálás a lap szerint nem folyik jóhiszeműen, miután ezt a kereskedelem és ipar zaklatására használják az inspektorok.

S'A EXPRIMAT CLAR

— Oh, redactorii ástia! Eri am trimis la redactie o splendidă poezie în zece versuri. Intr'un P. S. îi arătam redactorul că ultimele versuri ar putea să le taie, fără a schimba sensul. Stii ce-mi răspunse mizerabilul?

— Nu!

— „Ce-ar fi dacă ai tăia şi primele şase?”

RITKA SZÓRAKOZÁS.

Mama elmegy hat éves kislányával a fürdőbe. Fürdő után, amikor eljönnek, a kislány oda szól a kasszában ülő nőnek:

— Nagyon finom volt. Legközelebb, ha megint piszkosak leszünk, újra eljövünk.

Nagyteljesítményű repülőgépmotort talált fel egy braşovi mérnök.

Petre Carp, a braşovi repülőgépgyár főmérnöke szenzációs találmánnyal lepte meg az érdeklődőket. Carp mérnök egy új repülőmotort épített, amely kilenc hengeres, kompresszoros, légűtésű és 4000 méter magasságba emelkedve 650 lóerőre fejt ki. Sulya mindössze 325 kilógram. A motort egy kis vadászgépbe építették be és úgy próbálták ki. A próba fényes eredménnyel végződött: „Carp 1935” jelzésű motor tökéletesen működött. A vadászgép eddig nehezen elért magasságba a legnagyobb könnyedséggel emelkedett fel és hatalmas sebességet fejtett ki, ami vadászgépeknek — üldözőrepülőgépeknek — elsőrendű fontossággal bír.

A Carp-motort a légügyi alminisztérium küldött szakértői is kipróbálták. A próba várakozáson felül sikerült, mire az állam azonnal egy vadászrepülőgépra rendelt a braşovi IAR-nél.

A találmány jelentősége felbecsülhetetlen. Az eddig gyártott Potez rendszerű gépektől függetlenül a repülőgépgyár ezután, Carp mérnök találmánya folytán, román szabadalmu motorokat építhet be gépeibe. Carp mérnök találmányát nemzetvédelmi szempontból óriási jelentőségűnek tartják és általa a braşovi repülőgépgyár jelentősége nagyban fokozódik.

KLEINAUTO.

Franzl hat ein ganz kleines Auto. Wenn der Wind geht, fährt es von allein. Er ladet seinen Freund zu einer Fahrt ein.

„Hier ist doch kein Platz für mich”, meint dieser.

„Aber ja”, behauptet der, „wenn Sie sich rückwärts hineindrücken, den Kopf fest auf die Brust pressen, den rechten Fuss herausheben und den linken nach rückwärts zwaengen, sowie die Hände auf dem Rücken verschraenken — dann können Sie bequem sitzen.”

A nem román nyelven vezetett üzleti könyvek külön díjai

Az adótörvények tavaszi reformja alkalmával a pénzügyminiszter javaslatot tett, hogy a nem román könyvvezetéssel bíró vállalatok adóját a törvényhozás 50 százalékkal magasabban állapítsa meg. A javaslat nem lett törvény, de a pénzügyminiszter felhatalmazást nyert arra, hogy a nem román nyelven vezetett könyvek szakértői megvizsgálása címén felmerülő kincstári költségeket beszédje azokról a vállalatokról, amelyek nem az állam nyelven készítik el mérlegeiket és a könyvvizsgálat elrendelése esetén külön szakértőket kell alkalmazni a kisebbségi nyelven végzett üzleti levelezés, üzleti könyvek, stb. átvizsgálására.

A pénzügyminisztérium e tárgyban körrendeletet küldött a pénzügyigazgatóságokhoz és ebben elrendeli, hogy

az ilyen vállalatok adójának megállapítása teljesen azonos módon történjen a többiekével,

az adókvetési jegyzőkönyvben azonban fel kell jegyezni, hogy az adó megállapítására szolgáló könyvek nem román nyelven vannak vezetve, külön kimutatásba kell foglalni mindazon vállalatokat, amelyek üzleti adminisztrációja nem az állam nyelven történik, itt fel kell tüntetni a vállalat alapítóit, forgalmi adóját és a kivetett adót, hogy a pénzügyminiszternek rendelkezésére álljanak a kellő adatok a könyvvizsgálatokkal felmerülő külön költségek arányos felosztására. A kimutatásban közölt adatok valódiságáért az azt összeállító tisztviselő személyesen felelős. A könyvvizsgálati pótlék kiróvása utólag történik.

SIRFELIRAT.

Nagy J6 András uram
J6 gazda volt
S gazdálkodás közben
Szépen meghótt.
Szalmás esekerevel
Az udvarba fordult,
Vihar dult,
Felfordult.
Meghalt Debrecenbe
Decemberbe
Kilencvenbe
As letenbe.

Huszarákat tartanak Aradon

Az egészségügyi hatóságoknak tudomására jutott, hogy egyes aradi hentesek és mészárosok a vágóhídon kívül tiltott állatvágásokat végeznek. Megfigyelés alá vették ezeket a mészárosokat és ekkor kiderült, hogy az értesülések valóban megfelelnek a valóságnak. A vágóhid igazgatósága ezután érintkezésbe lépett a kerületi rendőrkirendeltséggel. Barbat Coriolan rendőrkapitány, a kerületi rendőrség vezetője, dr. Ambroszter városi állatorvossal megjelent több hentes és mészárosmester üzletében, ahol hivatalosan megállapították, hogy a vágók csakugyan helytállóak. A vágóhid megkerülésével leölt állatok húsát elkobozták és valamennyi esetben jegyzőkönyvet vettek fel. A vágóhid a rendőrség segédletével ezentul állandó razziákat rendez, mert úymódon akarják elkerülni azt, hogy esetleg beteg állatok husa kerüljön forgalomba. Emlékeztet még az az eset, amely az elmúlt évben történt Constantában, ahol tiltott módon történt vágás következtében valóságos tömegmérgezés következett be. Az illetékes hatóságok a jövőben a legszigorúbban járnak el a tiltott vágást végző hentesek ellen. Akinél csak egy esetben is hasonló kihágást fedeznek fel, azt hatóságilag nyilvántartják és nemcsak szigorú pénzbírságot vetnek ki, de az eset többszöri megismétlődése esetén az illető mészárosmester iparengedélyét is megvonják.

DESTAINUIRE.

Studentul (in faşa muntelui de pietate) —
Dumnezeule, dacă mi-ai putea scoate ceasul acuma, ai avea ce amana!

Leon alminiszter lesújtó nyilatkozata a nemzeti munkavédelmi törvényt kijátszó vállalatok ellen

Leon iparügyi alminiszter nyilatkozatot adott a nemzeti munka védelméről szóló törvényt végrehajtása ügyében.

Az alminiszter megállapítja, hogy a törvényt az idegen (strain) személyzetet tartó kisebbségi vállalatok nem vették komolyan. Azt gondolták, hogy nem lesz végrehajtva, vagy kivonhatják magukat annak intézkedéseitől.

A miniszter által bevezetett vizsgálat szerint a törvényben megállapított arányszám nincsen betartva s a vállalatok által felterjesztett táblázatokból megállapítható, hogy előnyben részesi-

tik a külföldön végzett ipari alkalmazottakat

Leon alminiszter rámutatott arra is, miként akarják a vállalatok kijátszani a minisztériumot. Közös megegyezéssel a munkások sorába iktatják a vezető állásban levő „strainekeket” és így adnak alkalmat arra, hogy az ellenőrzés alól kivonják magukat.

Az Universul új megtorló intézkedéseket sürget ezek ellen a vállalatok ellen. Azt ajánlja, hogy a pénzbírságokon kívül gazdasági és pénzügyi téren is léptessenek életbe ellenük megtorló rendszabályokat.

Kétezer szabómester tüntetett a kontárok ellen

Miről tárgyalt a magyarországi szabómesterek országos kongresszusa? — Harmincezer kontár ellen indítottak eljárást tizenkét esztendő alatt.

Vasárnap zsúfolásig telt a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara gyűlésterme. A magyarországi Szabómesterek Országos Szövetsége tartotta meg országos kongresszusát, amelyen kétezer szabómester tüntetett a kontárok ellen.

A kiküldöttek nagy tömege nem fért el a teremben és karzaton és ezért sokan a lépcsőház előcsarnokába és a folyosókra szorultak.

A Magyarország negyvenezer szabómesterét képviselő kongresszust a Szövetség elnöke, Faragó Zoltán nyitotta meg, utána Vágó Jenő, a Szabómesterek Országos Szövetségének igazgatója szólt fel. Nagyszabású beszédében ismertette a kontárkérdést.

Tizenkét év alatt harmincezer kontár ellen tettek feljelentést,

ez bizonyítja legjobban, hogy a kontárproblémát meg kell oldani, mert a jogtalan iparúzők illegitim versenye tönkre teszi az ipart. Negyvenezer ruházati iparos nevében követelte, hogy az ipar-

törvény 4. és 47. paragrafusa szigorított formában maradjon érvényben.

Bornemisza kereskedelemügyi miniszter kontárkérdést szabályozó rendelettervezetével foglalkozott azután, ezzel kapcsolatban határozati javaslatot terjesztett be. A javaslat így szólt: Kereskedő a jövőben rendelést nem vehet fel, közkereseti társaság pedig csak akkor foglalkozhat cipő vagy ruha készítésével, ha a társaság minden tagja szakképzett iparos. A javaslatot egyhangú lelkesedéssel fogadták és elhatározták, hogy hétfőn kétszáztagú küldöttség viszi fel a kereskedelemügyi miniszterhez.

A kongresszus további során dr. Fluck István a kereskedelemügyi miniszter képviselőjében bejelentette, hogy a miniszter támogatja az ipar törekvését.

Ezután még hetven kiküldött szólt fel, a kik mindnyájan helyeselték a határozati javaslatot.

Még ma vegyen ujságírósorsjegyet!

Örvendtes, hogy ország minden részéből érkező jelentések szerint a közönség körében egyre fokozódó érdeklődés nyilvánul meg a Romániai Népkisebbségi Ujságírók Szervezetének készpénz-sorsjátéka iránt. Ez az érdeklődés érhető is, hiszen három nap múlva, május 12-én lesz a sorsjáték húzása és mindenki biztosítani akarja a maga ötven leles sorsjegyet, amellyel szerencsés esetben egy negyedmilliót nyerhet. A főnyereményen kívül természetesen az eshetőségek egész sora kínálkozik azok számára, akik résztvesznek az Ujságíró-sorsjátékon. Ötvenezer, huszonötezer, tízezer, ezerlejes nyeremények kerülnek ugyanis kiosztásra és ezen kívül számos kisebb nyeremény is. A nagy vonzerő azonban természetesen a negyedmillió főnyeremény marad, amelynek megszerzéséhez csak két ténylező szükséges: ötven lei és szerencse.

A nagyfokú érdeklődés azzal is magyarázható, hogy a közönség tudatában van, hogy az Ujságíró-sorsjegy humánus cél: a beteg és agg ujságírók üdülöházának felépítését szolgálja. Tudják, hogy minden egyes megvásárolt sorsjegy egy-egy téglát ezen az üdülöházon és a maguk hozzájárulásával is elő akarják segíteni ennek az üdülőnek felépítését.

A nyeremények kifizetését tudvalevőleg az Elscu-bankház garantálja és ez is fokozza a sorsjáték iránt megnyilvánuló bizalmat. Május 12. tehát az ujságírók sorsjátékának dátuma. Vegyen még ma ujságíró-sorsjegyet, ne szalassza el szerencséjét és esetleg az Ön életének lesz egyik örvendtes, döntő jelentőségű dátuma: 1935 május 12.

Nem bélyegmentesek az adóvégrehajtások elleni felfolyamodások.

A bélyegtörvény 22-ik cikkének 48-ik paragrafusa k) bekezdése értelmében csak a kifejezetten pénzügyi természetű kérvények és okiratok mentesek a bélyegek alól.

Az érvényben levő adóbehajtási törvény 42-ik cikke csupán az ingatlanok végrehajtási eljárására vonatkozó cselekmények mentesíti a bélyeg alól. Az ingók végrehajtása ellen beadott kontestációk, amelyeket az adótörvény 43—52-ik cikkei szabályoznak, nem bélyegmentesek, mint-hogy sem az adótörvény, sem más általános rendelkezések ezeket a kontestációkat nem mentesítik a bélyegkötelezettségek alól.

GONDOS APA.

Kohn, aki igen jó hírnévnek örvendő kereskedő, inzolvens lesz. Egyik hitelezője megkérdi:

— Hogy tehetett ilyent éppen maga, akiben mindenki úgy megbizott?

— Hát, kérem szépen, — feleli Kohn rezignáltan, — beteg ember vagyok, tudom, hogy nem sokáig húzom már, valamit csak kell hagyni a gyerekeknek.

100 éves a — mozdonsíp.

Századik születésnapját éri meg a hó végén a — mozdonsíp. Pontosan már nem lehet megállapítani, hogy melyik napon, de ebben az időben lesz száz éve annak, hogy első ízben szólt meg a földkerekségen a mozdonsíp. A hang gazdája a „Vulcan” nevű mozdony volt a „bölcsőjét” a warringtoni Taylor és társa műveiben — ringat-

Miniszteri rendelet a buza- liszt, rozsliszt, cement, szén- sav és villamoskörte forgal- mi adóügyének kezeléséről

Az új forgalmi adótörvény szerint a buza és rozsliszt, cement, szén-sav és villamoskörte után tudvalevőleg fogyasztási taxákat kell fizetni. Ezek az áruk a gyárakból csak akkor szállíthatók el, ha külön forgalmi engedélyt bocsátottak ki rájuk nézve, amely igazolja a taxák lefizetését is.

A forgalmi engedélynek tartalmaznia kell az áruknak a gyárból való kiszállítási időpontját és pedig az óra megnevezésével és betűkkel kiírva.

A forgalmi engedély mellé még a számlát is kell csatolni, amelyet az ellenőrző közeg láttamoz aláírásával és pecsétjével ellátva. A forgalmi engedélyben fel kell tüntetni a számla keltét és számát, a számlában pedig a forgalmi engedély keltét és számát.

A forgalmi engedélyt április 1. és október 31 között reggel öt és délután 20 óra között lehet kibocsátani, míg a november 1 és március 31 közötti időben reggel 7 és 18 óra között.

Ha az árut vasúton vagy hajón szállítják el, a forgalmi engedélyt és a számlát a szállítási okmányhoz kell csatolni, azokat az állomás vagy kikötő bélyegzőjével ellátni.

A miniszteri rendelet intézkedik még arról is, hogy megakadályozzanak olyan visszaéléseket, amelyeket hamis elnevezés alatt szállított árukkal követhetnek el, így például hogyha korpalszitet vall be a feladó, holott buzalisztet szállít.

Târgu-Mureşen évi átalányban fizetik a városi értékvámost az iparosok és kereskedők.

Az új közigazgatási törvény szerint a városoknak joguk van a be- és kivitelre kerülő árukra „Ad valorem taxa” címén, az áruk forgalmi értékének megfelelő 2 ezrelék városi taxát kivetni. Tg.-Mureşen az iparkamara, a Kereskedő Társulat és a város vezetősége között egyezség jött létre, mely szerint évi pauszálában 600 ezer lej fizetnek a városnak „taxa ad valorem” címén, amit egymás között a gyáripár és kereskedelem oszt fel.

ANGOL VICC.

Előkelő angol urak este együtt ülnek a klubjukban. Rémesen unatkoznak. Nem tudják, mivel üssék agyon az időt. Végre egyiküknek kitűnő ötlete támad: állathangokat fognak utánmozni, mindenki egy más állatot s aki legjobban csinálja, az nyert.

Feláll az első, el kezd kukorékolni. Nagy siker. A második béget, még nagyobb siker. A harmadik ugat, a negyedik nyávog, az ötödik rőfög és így tovább. Végre az egyik feláll, néhány másodpercig némán áll, azután leül.

— A halat utánostam, — mondja.
Ő győzött.

**Hajmosó
és hajszárító**
készülékek
és más
**fodrászati
cikkek**
olcsón, szakszerűen
Köszeghy Sándor Fia
Arad,
Bul. Reg. Ferdinand 63-65.
volt Dengli-ház.

A timisoarai iparosság soraiban példás egyetértés uralkodik

Elénk tevékenységet fejtett ki az elmúlt esztendőben is a Bánság fővárosának ipartestülete. — Közel ötmillió lej fordított eddig az ipartestület a timisoarai iparos székházra, amelyet három hónapon belül telekkönyvileg is az ipartestület nevére írnak.

Külön iparoskamara felállítását sürgeti a timisoarai ipartestület

Gajo András, a timisoarai ipartestület titkára a testület közeljövőben megtartandó közgyűlésére elkészítette jelentését amely megállapítja, hogy a timisoarai iparosság között egyetértés és szolidaritás uralkodik, amely lehetővé teszi érdekeik hathatós védelmét.

Az elmúlt esztendőben az ipartestület 203 új iparengedélyt adott ki, 58 engedélyt pedig módosított, 159 iparengedély megszűnt. Az elmúlt esztendőben 716 tanoncszerződést kötöttek az ipartestület előtt. Ugyanezen idő alatt 308 munkakönyvet állítottak ki.

Részletesen beszámol a titkári jelentés arról a mozgalmról is, amelyet a kontárság ellen indítottak.

Beszámol a közgyűlés előtt a vezetőség az iparosok székházának ügyéről is. A kormányval történt megállapodás értelmében az ipari székház

az ipartestület tulajdonába megy át, mihelyt az azon lévő adósságok letörlesztésre kerülnek. Az ipartestület eddig 4,786.762 lej fordított az ipari székházra. Három hónapon belül az áttelekkönyvezés is megtörténik. Az adósságok törlesztésére a vezetőség 188.350 lej rendkívüli hitelt kér a közgyűléstől.

A közgyűlésen újból szóba kerül az iparosoknak az a régi kívánsága, hogy a kormány külön iparos kamarát létesítsen. Sem a munkakamara, sem pedig a kereskedelmi és iparkamara nem képviseli tökéletesen a kisiparosok érdekeit. Az iparosok érdekeinek védelmét tartotta az ipartestület akkor is szem előtt, amikor a munkaügyi miniszteriumnál közbenjárt, hogy idegen állampolgárok ne kaphassanak iparengedélyt és ne adják meg azt olyanoknak sem, akiknek állampolgársági helyzete tisztázatlan.

Ujabb bírságok a nemzeti munka védelmében.

A nemzeti munka védelméről szóló törvény végrehajtását ellenőrző bizottság kedden délelőtt ismét ülést tartott az ipar- és kereskedelemügyi miniszteriumban Leon alminiszter elnökletével. A bizottság ez alkalommal is számos vállalatot bírságolt meg azzal az indoklással, hogy nem tartotta magát a rendelkezésekhez. Az erdélyi vállalatok közül most a következőket büntették meg:

Princz Testvérek gépgyár, Satumare 200.000, Unio vágógyár Satumare 200.000, Aradi Cukorgyár 200.000, Stollwerck cukorkagyár 100.000 és Franck Henrik és Fiai pótkávégyár 50.000 lej bírság.

Számos vállalatot megróvásban részesítettek.

PECHES EMBER.

Kohn találkozik az uccán Grünnel, aki nagyon szomorú.

— Was ist? — kérdi Kohn — mi bajod van?

— Ajjaj, — feleli Grün — én vagyok a világ legpechesebb embere.

— Mennyiben?

— Tegnapelőtt megnősültem és ma megnyertem a főnyereményt.

Meleg ünnepségekben részesítették a timisoarai iparosok a rehabilitált Oprea Jont.

A timisoarai iparosok Olariu Petru ipartestületi elnök vezetésével megjelentek Oprea Jon volt prefektusnál, hogy rehabilitáció alkalmával üdvözljék. Olariu Petru szívélyes hangú beszédet intézett Oprea Jonhoz, akit biztosított arról, hogy az iparosok hűségesen kitartottak mellette, mert mindig védelmezte az iparosok érdekeit. Oprea meghatóttan köszöntötte meg a ragaszkodást.

GESCHICHTSUNTERRICHT.

„Was weisst du von Napoleon?”
„Bitte — der Film war in unserem Kino noch nicht ...”

Rózsakiállítás Timisoarán ötvenszázalékos vasúti kedvezménnyel.

Az országos kertész-szövetség timisoarai fiókjára június 8-ától 17-ig nagyszabású rózsakiállítást rendez. A vasúti vezérigazgatóság a kiállítás tartamára ötvenszázalékos utazási kedvezményt engedélyezett. A látogatóknak, akik a kedvezményt igénybe veszik, június 5-e és 17-ike között kell elutazniuk Timisoarára s június 8-a és 20-a között térhetnek haza.

EHEGEPLAUDER.

„Jetzt gesteh mir einmal, wieviel Maedeln du den Hof gemacht hast, bevor wir heirateten!”
„Es waren zwölfe — leider ist mir zu spaet eingefallen, dass du die dreizehnte bist!”

Rövidesen felállítják a szövetkezetek központi szerveit.

Ismeretes, hogy nagy harcok után a parlament az új szövetkezeti törvényt megszavazta. A Viitorul — a liberális párt hivatalosa — most arról ír ezzel kapcsolatban, hogy rövidesen felállítják azokat a szövetkezeti központi szerveket, melyek körül nagyszámu gazdasági és kisipari termelési és értékesítési szövetkezet alakul az országban. A szervezkedésre vonatkozó utasítások és felhívások rövid időn belül megjelennek s erről mi is kellő időben részletesen fogjuk tájékoztatni olvasóinkat. A kormány — írja a Viitorul — meg van győződve arról, hogy csak szövetkezetbe tömörüléssel lehet megküzdeni a mai válsággal. A lap szerint nagy kedvezményeket adnak majd a kistermelőknek, akiket megfelelő hitellel fognak ellátni.

PRECAUT.

— Mamă mare, tu ai dinți buni?
— Din păcate nu, mititeule.
— Atunci fi bună și păstrează-mi nucile aște.

VITA HEVEBEN.

Kohn és Grün összevesznek a kávéházban. Kohn azt mondja Grünnek:

— Te csirkefogó!
Grün irtózatosan dühbe jön és így kiabál:
— Vonod vissza ezt mindjárt?
— Vissza nem vonom, — mondja Kohn, — de ha nagyon akarod, kicserelem.

Ne felejtse el!

A „MERCUR”
cipőáruházban
ARAD,

(Piata Avram Iancu 21.)
kisiparosok által készített

elegáns
cipőt kaphat
olcsó árban!

Hogyan értelmezendő a kihágások büntetéspénzeinek leszállításáról szóló új törvény

Pénzügyminiszteri rendelet jelent meg az április elseji törvény helyes értelmezése ügyében.

A fizetési kedvezmények és a büntetéspénzek leszállítása csak pénzügyi kihágásokra alkalmazható

A Hivatalos Lap április 1-jei számában jelent meg az ismeretes törvény a kihágások büntetésének leszállítása ügyében. A pénzügyminiszter a törvény végrehajtására vonatkozóan most körrendeletet intézett az összes pénzügyigazgatóságokhoz, amelyben egyrésztől magyarázza a törvény rendelkezéseit, másrésztől pedig utasításokat ad, hogy miképpen járjanak el a hatóságok a törvény alkalmazásánál.

A törvény megkülönbözteti azt az esetet, a mikor valamely kihágás miatt a bírságot a hátralékos adó vagy taxatartozással együtt ugyanazzal a jegyzőkönyvvel vetették ki, vagy pedig, ha a jegyzőkönyvet csakis az elkövetett kihágás miatti bírságról vették fel.

Az első esetben mindazok, akik a törvény életbe léptetésétől számított három hónap alatt, tehát legkésőbb július 1-ig megfizetik a jegyzőkönyvben megállapított hátralékos adó, vagy taxatartozásukat, mentesülnek minden bírság alól, ha a tartozásukon felül még 10 százalékos többletet fizetnek. Akik 6 hónap alatt, tehát október 1-ig fizetik ki a hátralékos adó vagy taxatartozásukat azoknak husz százalékos többletet kell fizetniük, hogy mentesüljenek a bírságok alól. Akik kilenc hónap alatt, tehát 1936 január 1-ig fizetnek, 30 százalékkal többlet kell fizetniük azért, hogy fel-

mentsék őket a bírságok alól. Végül azok, akik egy esztendő alatt, tehát 1936 április 1-ig fizetnek, csak akkor mentesek a bírságok alól, ha adó vagy taxatartozásukat 50 százalékos többlettel fizetik ki.

A második kategóriába tartoznak azok a bírságok, amelyeket külön jegyzőkönyvvel állapítottak meg, tehát amelyekben adó, vagy taxakivetés nem foglaltatik. Ezekre nézve a törvény a következő kedvezményeket biztosítja: Akik a bírságot a törvény kihirdetésétől számított három hónap alatt fizetik ki, tehát július 1-ig, azok nem kötelesek többlet fizetni, mint a kiszabott bírság 15 százaléka. Akik hat hónap alatt fizetnek, azok 25 százalékkal már kiegyenlítik egész bírságtartozásukat. A 9 hónap alatt fizetők részére 40 százalékos és az 1 év alatt fizetők részére 60 százalékos részarányt ír elő a törvény.

A fenti szabályok azokra is vonatkoznak, a kik ellen a kihágási jegyzőkönyvet a törvény életbe léptetése napjáig még nem vették fel ugyan azonban kötelezettségük még április 1 előtti időből származik.

Hangsúlyozza a törvény, hogy ezek a kedvezmények az állam jogainak mérséklését jelentik ugyan, azonban nem halasztást. A pénzügyi szervek kötelesek a kihágási jegyzőkönyv alapján a behajtási eljárást a jegyzőkönyvbe foglalt összegről tovább folytatni mindaddig, míg az adó- és a jelen törvényben meghatározott szabályok szerint fizetéseket nem teljesítenek. A kedvezményes fizetéseket csak készpénzben lehet teljesíteni, tehát adóbónokat nem fogadnak el.

A pénzügyminiszter rendelete szerint, ameny-

nyiben az adós a végrehajtási eljárás folyamán kifizeti a hátralékos adót, vagy taxát, illetve bírságot, ezeket tőle el kell fogadni, a megfelelő időszakokra kiszámított többlettekkel együtt és a teljes összeg kiegyenlítésére kell fordítani. A pénzügyminiszter a törvény szerint semmiféle más kedvezményt nem nyújthat. Mindazok a bírság alól való felmentések és leszállítások, amelyek eddig még nem lettek végrehajtva, érvénytelenek tekintendők. A kedvezmény csakis az új törvény alapján adható meg.

Nem részesülnek kedvezményben azok, akik a vámtörvény, a szesz- és söradó törvény alapján lettek kihágás miatt elítélve, valamint azok sem, akiket cukor- és söradók miatt ítélték el.

Azok az adózók, akik a törvény életbe léptetésétől számított három hónap alatt, tehát június 1-ig kifizetik az 1935. április 1. előtti költségvetési évből származó tartozásaikat, az 1933. április 1. óta fennálló tartozásaik után nem kötelesek sem kamatot, sem adótöbbletet fizetni.

A miniszteri rendelet megjegyzi még, hogy mindezek a megkönnyítések csak a pénzügyi természetű kihágásokra alkalmazandók és nem terjeszthetők ki semmiféle más olyan adók vagy taxák körül elkövetett kihágásokra, amelyeket nem pénzügyi természetű, hanem más törvények állapítottak meg.

VALÁS.

Mórickát, aki egy ügyvéd csemetéje, alaposan elnéspárgolja a mamája, mire kisírt szemekkel beront a papához:

- Papa, egy ügyet hoztam.
- Na, mi az, fiacskám?
- El akarok válni a mamától.

ROSSZ ÜZLET.

- En nem égettetném el magam.
- Miért?
- Nagyon drága és amellott még az anyagot is nekem kell adni hozzá.

ZENEERTŐ.

- Tud maga zongorázni? — kérdezi valaki társaságban a fiatal Kohntól.
- Hógyna, — feleli Kohn, — annyit, amennyi nekem kell. De hát mennyi kell nekem?

ALAKOSKODÁS

Irta: WALLESZ JENŐ.

A cselédleány délután öt órakor levitte az uzsonnát a lakásból az üzletbe és megterítette a pulton. Férj és feleség elhelyezkedtek egymással szemközt, az asszony csészébe öntötte a kávé, de ő maga hozzá sem nyult az ételhez. Csak nézte az urát, hogy milyen jóízűen eszik. Meglátszott az arcán, hogy minden gondolata a kávé, meg a vajaskenyér körül kering és nagyon élvezi minden falat ízét, szagát. A férj evés közben észrevette, hogy az uzsonna érintetlenül áll a felesége előtt.

— Miért nem eszel?

Az asszony nem felelt. Szótlanul belebámult az ura arcába és azon tűnődött, hogy micsoda ember a férje, ha ilyen messze tudja tartani magát a súlyos gondoktól és nem zavartatja magát az evésben, ivásban. A férje másodszor is rászólt:

— Egyél már... Ugy nézel rám, mintha megbántottalak volna.

— Holnap elárverezik az üzletet... Ez nagyobb baj, mintha megbántottalak volna.

— Én is jól tudom, hogy mi lesz holnap és mégis eszem.

— Eppen azt bámulom.

— Ettől még ehetem ma, hogy holnap árvereznek... Hol van még a holnap!

— Megölsz a nagy nyugalommal.

— Ostoba vagy.

— Ebben igazad lehet, de tehetek én arról, hogy előre érzem azt, ami holnap történik majd?

— Az ember ma él és nem holnap. Amíg van uzsonnám, megesszem azt és nem hagyom a holnaptól elrontani az étvágyamat. Te attól nem tudsz egy kis húst magadra szedni, hogy nem arra gondolsz, ami van, hanem azon töprengsz, ami lesz. Aki azzal keseríti el az életét, hogy egyszer

majd meg kell halnia, az már meg is halt és annak jobb lett volna meg se születni. Értsd meg fiam, hogy az ember a halála előtt egy perccel él még és ezt az egy percet is kár elrontani.

Az asszony nem tudta, hogy mit feleljen ezekre. Voltak pillanatai, amelyekben igazat adott az urának és ilyenkor közel volt ahhoz, hogy ő is beleveti magát ebbe a nyugalmas nemtörődömségbe. De a holnap bizonytalansága torkon ragadta, fojtogatta és nem hagyta, hogy kilábaljon abból a mardosó nyugtalanságból, amely mindig csak a holnap felé terelte a gondolatait.

Az ura felhajtotta a csészéből a maradék kávé, lepöccintette ruhájáról a kenyérmorszákat, szivarra gyújtott és az ajtóhoz ment, onnan nézte a járó-kelőket. Ezek voltak minden uzsonna után az első mozdulatjai, amelyeket a felesége annyira megszokott már, hogy néha úgy rémlett neki, mintha nem is az ura, hanem egy megelevenedett gép mozogna parancsszóra. De most, ebben a sötét hangulatban, fájtak az asszonynak ezek a mozdulatok. Nem tudta, nem is akarta elhinni, hogy valaki ilyen helyzetben egy szikrát se változzon meg és a külsőségekben ugyanaz maradjon, ami annakidején volt. Oly nagynak és szélesnek látta a szakadékot köztük, hogy teljesen idegenül érezte magát az ura mellett. Vétkes könnyelműségnek tartotta, hogy ezt az embert nem érdekli a holnap és egy jó falat elfeledteti vele a rájuk leselkedő katasztrófát. Az ura iránt érzett minden bizalmát elvesztette és már belenyúlt a gondolat, hogy egyedül áll a világon és nincs kire támaszkodnia.

A férje hátrafordult a mert a felesége még mindig a pult mellett ült magába rogyva, bement hozzá és megsimogatta.

— Fiacskám, ne vágj ilyen szomorú arcot. Elvégre én is érdekelve vagyok ebben a holnapi dologban és ha engem nem vág a földhöz, neked se kell oly tragikusan venned azt. A te szomorú arcodat látni sokkal kellemetlenebb, mint maga

az árverés. Azt elbírom, de te úgy ülsz itt, mintha éreztetni akarnád velem, hogy bűnös vagyok és engem terhel a felelősség azért, hogy te most szenvedsz és szomorkodol. Tudod-e, hogy nagy bizalmatlanság velem szemben ez a te szomorúságod és kétségbeesésed?

— Hát szomorkodni se szabad, amikor tudom, hogy holnap ki kell innen mennünk? Ne tagadd, neked is fáj ez.

— Nekem csak te fájsz és ha volna benned egy csepp gyöngédség, nem mutatnád, hogy ennyire szenvedsz.

— Az uramhoz csak szabad őszintének lennem?

— Hidd el, az őszinteség nem mindig olyan szép, aminőnek hiszitek, sőt néha kötelessége az embernek, hogy ne legyen őszinte. Mi hasznom most az őszinteségedből? Letörsz vele. Ha alakoskodni hasznosabb, alakoskodni kell.

— Nem értek hozzá.

— Akkor nem is vagy jó feleség. A szeretet mindenre megtanítja az embert és nem szeret igazán, aki ezt nem tudja megtanulni... Szívecském, egy ártatlan hasugsággal többre megyünk, mint a világ minden őszinteségével.

— Engem őszinteségre tanítottak és nekem fáj, ha hazudok.

— Hadd fájjon.

— Hogy mondhatasz ilyet!

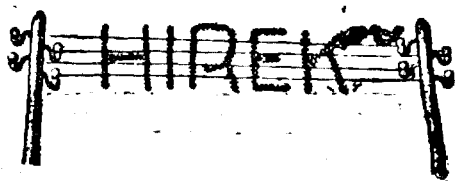
A férj elfordult, hogy az asszony ne vegye észre rajta a belső viaskodást, de az asszony utána vetette tekintetét és megismételte:

— Felelj: hogy mondhatasz ilyet.

Most kitört a férjből, ami lelkét nyomta:

— En is hazudok neked... Azt hiszed, nekem olyan könnyű a nyugodtat játszani? Most már tudsz mindent.

Az asszony meghökken, azután meghatódva nézett az urára. Megragadta és áhitatosan a szájához emelte a kezét.

AZ IPAROS

Megjelenik minden pénteken.

Előfizetési ára egész évre Intézménynek és nagy cégeknek 1000 lej, félévre 500 lej. Iparosoknak egész évre 300 lej, félévre 150 lej, negyedévre 75 lej.

Hirdetés négyzetcentiméterenként 4 lej. Hves kötéseknel árengedmény.

Redacţia şi administraţia — Szerkesztőség és kiadóhivatal — Redaktion und administration Arad, Căminul Industrişilor-Iparos Otthon.

A franciák ma is rendületlenül biznak az aranyban...

A román fővárosnak igen érdekes külföldi vendége van: a Balkán-konferencia alkalmából odaérkezett Ossusky párisi cseh követnek és Cotnareanuné asszonynak. Coty volt feleségének és a Figaró tulajdonosnőjének társaságában Lucien Romier, a lap főszerkesztője, aki a bucurestii lapoknak érdekes nyilatkozatot adott Románia külkereskedelmének várható alakulásáról. A párisi lapszerkesztő nem először van nálunk, ismeri viszonyainkat és tudja azt is, milyen kétségbeesett küzdelmet folytat az ország kereskedelmi mérlegének egyensúlytartásáért és pénze árfolyamának megvédéséért. Eközben lehangoztan látja, hogy még két olyan baráti ország kereskedelmi kapcsolatai is, mint amilyenek Franciaország és Románia, a lehető leglazábbak. Romier mindennek okát

a központilag irányított gazdaságban, közlelőbből: a kontingentálás rendszerében látja.

— Ellensége vagyok a kontingenseknek — mondta — mert ezek előbb-utóbb kivételekhez, protekciós üzletekhez vezetnek és semmiesetre sem az árucserre állandóságához. A gyakorlat azt mutatja, hogy éppen a kontingensek a felborítói a kereskedelmi mérleg egyensúlyának. Kizárják a konkurrenciát s evvel megölik a kereskedelmet. Lehet, hogy három évvel ezelőtt, amikor az országok termelését más országok dumpingja fenyegette, szükség volt a kontingensekre, de az árucserre szabályozására tartósan ez a rendszer nem lehet alkalmas.

— Itt van például a Franciaországgal való kapcsolatok kérdése. Románia adósa Franciaországnak, minden érdeke tehát az, hogy minél több román áru jöjjön be a francia piacra, hogy legalább árukban megkapja követelése egy részét és ez mégsem történik, vagy legalább is igen kínosan és nagy nehézségek mellett.

— Az áruforgalom ma a valutáris politika szolgálatában áll, a valuta-harc pedig az angol-szász valuták sorsához van kötve.

Az egész világkereskedelem új alapokra lesz fektetve, mielőtt a font sterling és a dollár újra stabil pénzekké lesznek.

Amerika tudvalevőleg már visszatért a stabilizáláshoz, az a 10 százalékos margó, amelyet az amerikai Szenátus még fentartott az 50 százalékos leértékelés mellett, csak fenyegetődzés, alkalmazására már aligha kerül valamikor a sor. Mielőtt a béke visszatér a valuta-fronton, az árucserre mai rendszerei is eltűnnek és visszatérünk a régi rendszerhez, amely ma is a legjobb. Persze a „legtöbb kedvezmény” elve többé nem fog visszatérni, ehelyett

két vagy többoldalú, hosszú időre szóló konvenciók lépnek.

Ma már csak Anglia áll útjában levegőben tartott valutájával a viszonyok normalizálásának, de ez az ok is meg fog szűnni, mielőtt a szigetország túl lesz a választásokon.

Igy látja Lucien Romier a külkereskedelem helyzetét — kissé franciás szempontok szerint. Franciaország olyan fantasztikus híve az aranybázisnak, hogy minden gazdasági jelenséget ebből a szempontból lát és evvel magyaráz. A Figaró főszerkesztőjének érdekes megállapításai

ban sok az igazság, de meg kell állapítanunk, hogy a dollár és a font megmozdulása előtt is rossz volt már a gazdasági helyzet, az árucserre akadályokkal ment, kereskedelmi mérlegek egyensúlya felborult és az angolszász valuták restabilizálása még korántsem tünteti el azt az általános és kölcsönös bizalmatlanságot, amelyet az áruforgalomnak és a gazdaságnak egy még nagyobb ellensége: a politika, a politikai bizalmatlanság, a nemzetek fegyverkezése rak a külkereskedelem normális működésének útjába.

'AMI JÓ, AZ JÓ.

Csiperkéék most jöttek haza Bécsből, ahol egy kissé „kiszórakozták” magukat. Csiperke a kávéházban ül és dicsekszik:

— Még sohasem érezte olyan jól magát a feleségem Bécsben, mint most.

Cinege, akit dühít már a hencsérés, megjegyzi erre:

— Pedig, kérlek, nekem nem nyilatkozott valami nagy elragadtatással.

— Ugyan, — legyint a kezével Csiperke, — mit tud ő!

= 3% HELYETT A JÖVŐBEN 10% „DUBIÓZ” IRHATÓ LE A VALLALATOK JÖVEDELMEBŐL. Fontos rendelet érkezett a pénzügyminisztériumból az aradi pénzügyigazgatóságra, amelynek értelmében úgy a magánvállalatok, mint a részvénytársaságok, amennyiben könyveket vezetnek, dubióz címén a jövőben 10 százalékot irhatnak le jövedelmükből, szemben a régi helyzettel, amikor csak 3 százalékos dubióz mentesült a megadóztatás alól.

BUTA NÉNI

Móricka megkérdi a nénikéjétől:

— Néné, neked nincs gyereked?

— Nincs. Nem hozott a gólya.

Móricka ránéz és szemrehányóan mondja:

— Na ja, ha te arra vársz...

= Ar- és kondícióegyezményt kötnek a bányai kötött-szövöttáru gyárak. Az aradi és timi-soarei kötött-szövöttáru gyárak tárgyalásokat folytatnak ár- és kondícióegyezmény megkötése érdekében. A tárgyalások már előrehaladott stádiumban vannak. Az egyezmény megkötését az egyik nagy bányai szakmai vállalat állásfoglalása hátráltatja.

KARBA VESZETT FARADSÁG.

Két elkeseredett vénkisasszony beszélget.

— Nincs semmi értelme, hogy a leánygyermekeket felvilágosítsák.

— Miért?

— Engem is felvilágosított a mamám gyermekkoromban, de eddig még semmi hasznát se vettem.

— BE KELL JELENTENIÜK A HÁZTULAJDONOSOKNAK INGATLAN ADÓSSÁGAIKAT. A pénzügyigazgatóság felhívja mindazokat a háztulajdonosokat, akiknek bekebelezett ingatlan-adósságuk van, ezeket május 15-ig, vagyis a legsürgősebben jelentsék be. Azonfelül készítsék el lakóikról az előírt kimutatásokat is a név, foglalkozás szobaszám és házbér adatainak pontos feltüntetésével. Miután az adósság bevallása a háziurak érdekeit szolgálja és az adóterhek csökkentését mozditja elő, minden háztulajdonosnak érdeke, hogy a felszólításnak eleget tegyen.

A BERLITZ ISKOLA

román nyelvű előadásainak

volt hallgatói

ha tanulmányaikat folytatni óhajtják, forduljanak felvilágosítás végett az aradi Iparos Hírlap-szövetkezethez, ahol V. Pascu tanár irányítása mellett

tovább tanulhatnak

Az aradi magántisztviselők egyesülete (AFPA) által rendezett kurzusok növendékei a régi feltételek mellett, a korábbi napokon és időpontban folytathatják a tanulást. A fenti helyeken, az említett tanár vezetése alatt román nyelvű gyorsíró kurzusok is lesznek. Feltétlenül jó és gyors eredmény.

— Renoválják a pancotai ipartestület székházát. A pancotai ipartestület vezetősége elhatározta, hogy öt évi huzavona után végre összefognak és az ipartestület székházát teljesen átrenoválják és kuglipályát, valamint billiárdasztalt állítanak a tagok rendelkezésére.

ÜZLETI TANÁCS.

A villamosról leszállítanak egy pasast, akit nem volt jegye. Indignálódva szól vissza a kaulához:

— Engem szállítanak le? A jegy árát szállítsák le!

A CIM.

Arisztid megy le a lépcsőn és találkozik a levehordóval.

— Kéhem, mondja, — nincs nekem levelem?

— Milyen névre? — kérdi a levélhordó.

— Rajta van, kéhem, a levélen.

DIVATHÖLGYEK.

— Te, ugy hallom, hogy a kutyák már nem lesznek divatosak, megint a gyerek jön divatba.

— Jó-jó, de mit csinálunk majd a gyerekekkel, ha megint a kutya lesz a divat?

HOGY MEGY?

Döcög biceg és Pöcög kancsalit. Találkoznak az uccán. Azt kérdi Pöcög:

— Hogy megy?

Mire Döcög így válaszol:

— Ahogy látod.

Tavaszi ruhákat, kabátokat, legszebben fest, tisztit

KNAPP

modernül berendezett vállalkozás

Str. Brătianu 11. Str. Episcopul Radu 10.

Aradi Iparosok Temetkezési Segélyező Csoportja

Diracţiunea Grupelor de Ajutor de Înurmăntare a Industrişilor din Arad face cunosut membrilor cari sunt în restanţă cu cotizaţiunile lor, să achite restanţele în interesul lor propriu, fiindcă în conformitatea §-ului 14 şi 15 din statute calitatea lor de membri respiră automatic, adică dacă membrul decedează în timpul, nu se poate acorda ajutorul.

Cotizaţiunile sunt scadente după următorii membri decedaţi:

In grupa „A” csoportban: 831 Francisc Rothmüller Ferenc, 832 Vad. lui Sava Stretcu Száváné, 833 Iosif Román József.

In Grupa B. csoportban 843. Vad. I. Gheorghe Molnár Györgyné, 844. Vad. lui Ioan Langó Jánosné.

Aradi Polgári Jótékony Egyesület

Halálesetet Segélyező Csoportja.

Diracţiunea Grupelor de Ajutorare în caz de deces a Reuniunii Civile de Binefacere din Arad prin această comunicare cu asociaţiunile, că cotizaţiunile de deces sunt scadente până la numărul curent:

In Grupa I. Csoportban Sot. Iul. Nicolai Kron Miklós 761, Bitter Mária, 762, Antoniu Huniadi Antal 763, Sot. lui Ambrus Petru 764, Vad. lui Emeric Polgar Imréné 765, Ioan Ronyecz János 766, Geza Iztray Géza 767.

In Grupa II. Csoportban Ioan Szabados János 851, Sot. lui Anton Vettényi Antalné 852, Vad. lui Iosif Horváth Józsefné 853.